

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова**

«Затверджую»

Ректор НУК ім. адм. Макарова

_____ Євген ТРУШЛЯКОВ

**З В І Т
ПРО РОБОТУ БІБЛІОТЕКИ
за 2025 рік**

Миколаїв, 2026

ЗМІСТ

ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВУ БІБЛІОТЕКУ	3
ВСТУП.....	4
Таблиця основних статистичних показників роботи бібліотеки НУК ім. адм. Макарова за 2025 рік.....	12
1. Розвиток колекції інформаційних ресурсів	21
1.1 Комплектування та облік	21
1.2. Організація бібліотечного фонду	26
1.3 Робота зі збереження бібліотечного фонду.....	29
1.4 Цифрові активи Наукової бібліотеки: створення, формування, організація доступу.....	30
2. Організація обслуговування користувачів.....	34
2.1 Кількісні показники обслуговування користувачів	34
2.2 Виховна, комунікативна та інформаційно-пізнавальна діяльність.....	39
2.3 Створення комфортних умов для користувачів	48
3. Довідково-бібліографічне та інформаційне забезпечення потреб користувачів.....	48
3.1 Стан довідково-пошукового апарату.....	48
3.2 Довідково-бібліографічне обслуговування.	49
3.3 Інформаційно-бібліографічне обслуговування.....	51
3.4 Підготовка бібліографічних покажчиків.....	52
3.5 Формування інформаційної культури	52
4. Проектна діяльність	53
4.1 Участь у міжнародних проєктах	53
4.2 Участь у проєкті Міністерства цифрової трансформації «Дія. Цифрова освіта».....	53
5. Інформаційна підтримка освіти та досліджень	54
5.1 Формування серед університетської спільноти правил академічної доброчесності як основи якості освіти.....	54
5.2 Сприяння підвищенню публікаційної активності науковців НУК.....	56
6. Наукова діяльність	58
6.1 Організація та проведення науково-практичних конференцій.....	58
6.2 Участь у професійних заходах:	59
6.3 Публікації у наукових та фахових виданнях:	60
6.4 Підготовка бібліографічних покажчиків:	62
7. Маркетингова діяльність	62
7.1. Реклама бібліотеки, інформаційних ресурсів та бібліотечного сервісу.....	62
8. Менеджмент.....	64
8.1 Бібліотечні працівники	64
8.2 Методичне забезпечення бібліотечної діяльності.....	65
8.2.1. Додаткова бібліотечна освіта. Система підвищення кваліфікації.	65
8.2.2 Методико-консультаційна допомога.....	68
8.3 Аналітична діяльність.....	68
8.4 Розробка та оновлення організаційно-розпорядчої та регламентуючої документації	69
8.5 Відвідування бібліотек, професійна співпраця	69
9. Робота Методичного об'єднання бібліотек ЗВО м. Миколаєва	69
9.1 Робота Ради методичного об'єднання.	70
9.2 Комплексні масові заходи бібліотек МО	70
10. Професійне партнерство	71
11. Бібліотечна рада і участь громадськості у діяльності бібліотеки	72
12. Використання комп'ютерних технологій у бібліотечних процесах	72
13. Матеріально-технічна база	72

ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВУ БІБЛІОТЕКУ

Відомче підпорядкування ЗВО	Міністерство освіти і науки України
Повна назва і адреса ЗВО	Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, 54007, м. Миколаїв, проспект Героїв України, 9
Повна назва і адреса бібліотеки	Наукова бібліотека Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, 54007, м. Миколаїв, проспект Героїв України, 9
РЕКТОР ЗВО	Трушляков Євген Іванович
Контактні телефони: службовий факс ел. пошта	(0512) 709-100 (0512) 424-652 rector@nuos.edu.ua
ДИРЕКТОР НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ	Костирко Тамара Миколаївна
Контакти: ел. пошта	lib@nuos.edu.ua
Рік заснування бібліотеки	1920
Група по оплаті праці	I

ВСТУП

Наукова бібліотека НУК імені адмірала Макарова є ресурсним, науково-інформаційним, комунікативним та соціально-культурним осередком Університету. Діяльність бібліотеки в умовах триваючих викликів воєнного часу, трансформації освітнього середовища та впровадження сучасних моделей організації навчального процесу була спрямована на системну роботу з модернізації інформаційно-ресурсного забезпечення освітньої та наукової діяльності Університету.

Основними напрямками роботи у звітному році були:

- формування та розвиток колекції актуальних інформаційних ресурсів на різних видах носіїв для навчання, викладання, дослідження, управління освітнім та науковим процесами;
- надання швидкого та зручного доступу до релевантної інформації; вдосконалення процесів та послуг із цифрового віддаленого доступу, спрямованих на розвиток освітнього процесу та наукових досліджень Університету;
- підтримка відкритої науки, поширення результатів наукових досліджень вчених Університету у світовий науковий інфопростір, забезпечення стійкого доступу до них;
- інформаційно-аналітичний моніторинг та бібліометричний аналіз системи документальних комунікацій Університету, сприяння публікаційній активності як окремих дослідників, так і Університету в цілому;
- сприяння формуванню та підвищенню рівня інформаційної, цифрової, медійної грамотності, інформаційної гігієни та академічної доброчесності серед здобувачів освіти;
- розвиток культурно-освітнього середовища, організація соціокультурних заходів, які сприятимуть національно-патріотичному вихованню, популяризації національних традицій;
- розвиток комфортного, безпечного, творчого, доступного фізичного та віртуального простору;
- організація роботи бібліотеки у зв'язку з приєднанням до Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського відповідно до Наказу МОН від 24.01 2024 р. «Про реорганізацію Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського»;
- розроблення «Стратегії розвитку Наукової бібліотеки НУК імені адмірала Макарова на 2026–2030 рр.», яка визначає основні напрями подальшої трансформації та модернізації бібліотеки.
- удосконалення та розвиток компетентностей кадрового складу НБ, спроможного ефективно управляти процесами.

Нове у роботі
Наукової бібліотеки НУК імені адмірала Макарова

У 2025 році Науковою бібліотекою була проведена наступна робота:

I. Стратегічний менеджмент

Розроблено «Стратегію розвитку Наукової бібліотеки Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова на 2026–2030 роки». Стратегія визначає стратегічні пріоритети й ключові напрями діяльності Бібліотеки з урахуванням її потенціалу та сучасних викликів і передбачає впровадження принципів відкритої науки й адаптацію до глобальних трендів, зокрема цифровізації, розвитку штучного інтелекту та зростання ролі даних у науково-освітньому середовищі.

Стратегію затверджено рішенням Вченої ради університету (протокол № 11 від 28.11.2025) та введено в дію наказом ректора від 09.12.2025.

II. Підтримка відкритої науки

Протягом 2025 року співробітники бібліотеки активно продовжували діяльність у напрямку управління дослідницькими даними. Фахівці бібліотеки не лише забезпечували традиційну підтримку інституційного репозитарію університету, а й активно долучались до вебінарів з відкритої науки та управління дослідницькими даними, вивчали напрацювання та рекомендації провідних бібліотек університетів України та відомих зарубіжних університетів. В подальшому це дасть змогу детально висвітлити для наших наукових співробітників різні аспекти щодо роботи з даними дослідження: від пошуку наборів даних до їхнього повторного використання.

III. Сприяння підвищенню публікаційної активності вчених.

1. З метою сприяння підвищенню публікаційної активності дослідників підготовлено та видано методичні рекомендації:

Костирко, Т. М. Методичні рекомендації щодо підготовки та публікації якісної наукової роботи: навч.-метод. рек. та вказівки для самостійної роботи магістрантів, асп. і науковців / Т. М. Костирко. – Миколаїв: НУК, 2025. – 73 с. – Режим доступу: <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11651>

2. Співробітники бібліотеки взяли участь у роботі з підготовки до державної атестації НУК ім. адм. Макарова. Проаналізовано наукометричні показники за 2020–2024 рр. та заповнена відповідна таблиця.

3. Опрацьовано документи:

- для «Списку наукових статей, опублікованих та прийнятих до друку у 2025 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор (окремо Scopus, Web of Science)»;

- для «Переліку штатних науково-педагогічних та наукових працівників, які працюють за основним місцем роботи не менше шести місяців і мають не менше п'яти наукових публікацій у періодичних виданнях, які на час публікації було включено до наукометричних баз Scopus або Web of Science Core Collection та мають квартиль Q1-Q3 за даними SCImago Journal Ranking або Journal Citation Reports»;

- для «Відомостей щодо показників оцінки кадрового потенціалу» згідно публікацій в наукометричних базах Scopus або Web of Science Core Collection»;

- для «Списку наукових статей, опублікованих та прийнятих до друку у 2025 році».

4. Проведено аналіз публікаційної активності науковців університету за період 2020–2025 рр. у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science (для підготовки щорічного звіту з наукової роботи університету на замовлення проректора з наукової діяльності НУК ім. адм. Макарова).

5. Здійснено моніторинг та аналіз кількісних показників окремих науковців та університету в цілому за міжнародними базами даних наукових цитувань Scopus та Web of Science Core Collection, доступ до яких 2025 року продовжено Міністерством освіти та науки України для ЗВО та наукових установ.

6. Для підготовки щорічного звіту з наукової роботи університету підготовлено довідки:
- Наукометричний аналіз публікаційної активності НУК ім. адм. Макарова у БД Scopus і Web of Science Core Collection (зведена таблиця);
 - Динаміка публікаційної активності НПП НУК у профілі університету в БД Scopus за останні 5 років (2020-2025);
 - Автори-лідери за кількістю публікацій у БД Scopus та WoS за 2023-2025 рр.;
 - Найбільш цитовані статті за останні 5 років.
 - основні бібліометричні показники працівників кафедр (опрацьовано 14 кафедр).
7. Проведена перевірка актуальності списків навчально-методичних та/або наукових праць викладачів за формою 11 за період з 2020 по 2025 рр. (наявність документів в Інституційному репозитарії НУК, БД Scopus та WoS згідно розпорядження керівництва університету з метою продовження контрактів професорсько-викладацького складу університету).
8. Велась робота з актуалізації авторських профілів у базах даних та світових реєстрах унікальних ідентифікаторів авторів-науковців Google Академія, ResearcherID, ORCID.
9. Проводилось консультування науково-педагогічних працівників університету (онлайн та офлайн) з питань створення й актуалізації авторських профілів, представлення наукового доробку в Google Scholar, Scopus, Web of Science, Zenodo, а також у системі ідентифікації науковців ORCID. Консультації охоплювали питання академічної доброчесності, коректної ідентифікації авторів у міжнародному науковому просторі та аналізу бібліометричних показників за даними міжнародних наукометричних баз. Надано понад 500 консультацій.

IV. Участь в акредитації освітніх програм НАЗЯВО

Підготовлено інформаційні довідки про ресурсне забезпечення дисциплін навчальних планів для проведення акредитації, ліцензування освітніх програм. Для кожної освітньої програми було підготовлено відповідний пакет документів.

V. Формування серед університетської спільноти правил академічної доброчесності як основи якості освіти

1. У 2025 році для здобувачів першого (бакалавр), другого (магістр) та третього (доктор філософії, PhD) рівнів вищої освіти було організовано лекції «Академічна доброчесність: курс для здобувачів освіти» та «Основи інформаційної культури» з популяризації принципів академічної доброчесності, що проводилися в офлайн- та онлайн-форматах.

За звітний період лекції були прочитані для здобувачів освіти Навчально-наукового гуманітарного інституту, які навчаються за спеціальностями Навчально-наукового гуманітарного інституту – В2 Дизайн, А7 Фізична культура і спорт, Факультету економіки та екології моря – D3 Менеджмент, D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок та ін. Всього підготовлено і проведено – 52 лекції, включно з науково-педагогічним складом університету.

На сайті Наукової бібліотеки (<http://lib.nuos.edu.ua>) розміщено інформацію про безкоштовні сервіси перевірки на плагіат для науковців і здобувачів освіти.

2. Координація роботи з антиплагіатними системами. Консультаційна робота

Наукова бібліотека є координатором у взаємодії між антиплагіатними програмами та відповідальними особами від кафедр. У межах цієї діяльності бібліотека здійснювала комунікацію з постачальниками антиплагіатних сервісів, інформувала академічну спільноту про оновлення програмного забезпечення та зміну вимог до перевірки робіт, забезпечувала організацію та координацію використання антиплагіатних систем в університеті, супровід відповідальних осіб по кафедрах щодо правил і процедур перевірки академічних текстів. Також здійснювалось консультування з питань дотримання принципів академічної доброчесності, обговорювалися основні практичні питання перевірки робіт на наявність текстових збігів, а

також особливості інтерпретації результатів перевірки. Загалом, було надано 1068 консультацій.

3. Перевірка кваліфікаційних робіт студентів та публікацій науковців на наявність плагіату

Перевірка кваліфікаційних робіт здійснювалася із використанням антиплагіатної системи **StrikePlagiarism**, запровадженої з 18.10.2024 р. (безкоштовний доступ — до кінця 2025 р.) для робіт здобувачів ступенів бакалавра й магістра та дисертацій. У 2025 році університет також отримав демо-доступ до системи **Identific** (Литва) з безкоштовним користуванням до 31.12.2025 р., яка дозволяє перевіряти академічні тексти науково-педагогічних працівників, кваліфікаційні та дисертаційні роботи.

Відповідно до змін, затверджених Вченою радою НУК 25.10.2024 р. (протокол № 9), перевірку робіт здійснювали відповідальні особи випускаючих кафедр; доступ до антиплагіатних систем надавав адміністратор — фахівець інформаційно-бібліографічного відділу Наукової бібліотеки.

VI. Робота з наповнення та редакції інституційного репозитарію НУК ім. адм. Макарова (DSpace)

У 2025 році оновлено програмне забезпечення інституційного репозитарію НУК ім. адм. Макарова до версії **DSpace 9**. Оновлення передбачає впровадження низки нових функцій, зокрема інтеграцію з OpenAlex для імпорту наукового контенту, що зробило репозитарій більш сучасним і функціональним для потреб академічної спільноти. Це етап стабілізації та оптимізації, що закладає основу для більших змін у наступних версіях, це в першу чергу покращення продуктивності, безпеки, покращення модульної структури, управління метаданими, більш поширені можливості пошуку, виправлення помилок.

Станом на 01.01.2026 р. у Електронному інституційному репозитарії НУК (EIR NUOS <https://eir.nuos.edu.ua/>) налічується 10 361 документ. У порівнянні з 2024 роком приріст становить 2 167 документів. Така динаміка свідчить про посилення ролі репозитарію як інструменту збереження та поширення результатів наукової й освітньої діяльності, є результатом поєднання нормативних та організаційних чинників і підтверджує ефективність обраної університетом політики розвитку відкритої науки.

VII. Автоматизація бібліотечно-інформаційних процесів. АБІС «УФД/Бібліотека»

За допомогою АБІС «УФД/Бібліотека» у НБ НУК здійснюються процеси комплектування та обліку бібліотечного фонду, ведення електронних каталогів, списання літератури тощо. Функціонал системи забезпечує тематичний відбір літератури, підготовку довідок щодо ресурсного забезпечення освітніх компонентів для акредитації та ліцензування освітніх програм, а також обробку статистичних даних для формування звітів.

Оновлена сучасна версія АБІС «УФД/Бібліотека» інтегрована з іншими бібліотечними системами, надає можливість реалізації «Стратегії розвитку Наукової бібліотеки НУК імені адмірала Макарова на 2026–2030 роки» щодо розширення доступу до електронних баз даних і документів університетського репозитарію з можливістю їх перегляду й завантаження.

У 2025 році в зв'язку з приєднанням до Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського було **об'єднано електронні каталоги бібліотек** вищезазначених університетів. На сайті бібліотеки розміщено посилання на оновлений Електронний каталог <https://library-service.com.ua:8443/mknuk/>.

На 1.01.2026 р. Електронний каталог налічує 368 213 записів, за поточний рік внесено 7 956 записів. Кількість звернень до ЕК за 2025 рік складає 72 534.

VIII. Участь у міжнародних проєктах

- **Консорціум EIFL-Ukraine**

За сприяння Наукової бібліотеки Університет підписав Декларацію та приєднався до Консорціуму EIFL-Україна. Участь у Консорціумі передбачає безкоштовний або пільговий доступ до електронних ресурсів і технологічних інформаційних платформ, а також скасування або зниження плати за обробку статей для публікації у відкритому доступі. Наукова бібліотека офіційно включена до переліку учасників Консорціуму EIFL-Україна. Наукова бібліотека офіційно включена до переліку установ — членів Консорціуму EIFL-Ukraine, що підтверджується інформацією на сайті ДНТБ України за посиланням: <https://dntb.gov.ua/consortium-resources-eif-ukraine>.

- **Проект Спільнота відкритих репозитаріїв України за підтримки платформи CORE**

Електронний інституційний репозитарій НУК імені адмірала Макарова (eIR NUOS) за сприянням Наукової бібліотеки офіційно долучився до Спільноти відкритих репозитаріїв за підтримки платформи CORE (COncnecting REpositories, The Open University, UK, <https://core.ac.uk/>) — одного з найбільших міжнародних агрегаторів наукових документів відкритого доступу, який є партнером для національних мереж репозитаріїв у Великій Британії, США, Австралії та інших країнах. Це національна ініціатива, очолювана Науково-технічною бібліотекою КПІ імені Ігоря Сікорського — відкрите професійне середовище для співпраці, обміну досвідом та спільного розвитку національної інфраструктури відкритої науки.

IX. Наукова діяльність

1. Організація науково-практичних конференцій

У 2025 році Наукова бібліотека НУК імені адмірала Макарова — методичний центр бібліотек ЗВО м. Миколаєва — організувала та провела **VIII Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Університетська бібліотека: сучасний формат освітньо-наукової діяльності в період глобальних викликів»**, присвячену 105-річчю заснування бібліотеки. Захід відбувся у змішаному форматі та об'єднав понад 130 учасників — керівників та провідних фахівців бібліотек закладів вищої освіти України, фахівців публічних бібліотек, науковців, викладачів, архівістів, музейників і видавців з різних регіонів України. У межах конференції були представлені змістовні доповіді з актуальних питань бібліотечної, наукової та освітньої сфер, також презентовано практичний досвід і теоретичні напрацювання співробітників Наукової бібліотеки НУК.

Матеріали науково-практичної конференції розміщені на сайті Наукової бібліотеки <http://lib.nuos.edu.ua/> у розділі «Наукова діяльність», підрозділ «Конференції.Семінари» та у Інституційному репозитарії НУК: <https://eir.nuos.edu.ua/home>.

2. Участь у науково-практичних конференціях і семінарах:

- X Міжнародна конференція «University Library at a New Stage of Social Communications Development». Тема конференції 2025: «Бібліотеки ЗВО: прогнозована трансформація чи бурхлива невизначеність?» — Дніпро : Наукова бібліотека Українського державного університету науки і технологій, 2025.

Костирко Т. М. «Педагогічна функція університетської бібліотеки в умовах цифровізації та воєнного стану в Україні»

- XVI Міжнародна науково-технічна конференція «Інновації в суднобудуванні та океанотехніці». — Миколаїв : НУК імені адмірала Макарова, 2025.

Костирко Т. М., Білоножко К. С. «Політики впровадження штучного інтелекту в університетах України»

- XII Міжнародна науково-практична конференція «Сучасна бібліотечно-інформаційна безперервна освіта: майбутнє твориться сьогодні». — Київ : УБА, 2025.

Костирко Т. М. «Впровадження штучного інтелекту в академічну екосистему: роль академічних бібліотек»

- VI науково-практична конференція «Бібліотеки і суспільство: рух у часі та просторі», присвячена 105-річчю Наукової бібліотеки ХНМУ. — Харків : ХНМУ, 2025.

Белодед О. В., Могильна О. Л. «Підвищення професійної компетентності бібліотечного фахівця як запорука успішної діяльності бібліотеки»

3. Публікації у наукових та фахових виданнях:

✓ Костирко, Т. М. Впровадження штучного інтелекту в академічну екосистему : роль академічних бібліотек / Т. М. Костирко // Сучасна бібліотечно-інформаційна безперервна освіта : майбутнє твориться сьогодні : зб. матеріалів XII Міжнар. наук.-практ. конф., 26 лютого-1 березня 2025 р. – Київ : УБА, 2025. – С. 83-85. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/10607>

✓ Шемаєва, Г. В. Педагогічна функція університетської бібліотеки в умовах цифровізації та воєнного стану в Україні / Г. В. Шемаєва, Т. М. Костирко // University Library at a New Stage of Social Communications Development : тези X Міжнар. конф., Дніпро 9-10 жовтня 2025 р. – Дніпро : Наук. б-ка УДУНТ, 2025. – Режим доступу : https://confliib.ust.edu.ua/Conf_univ_Library_2025/paper/view/33643/20140

✓ SHEMAIEVA, H. V., & KOSTYRKO, T. M. (2025). Educational Function of Academic Libraries under Martial Law in Ukraine. University Library at a New Stage of Social Communications Development. Conference Proceedings, (10), 247–254. https://doi.org/10.15802/unilib/2025_347547 (проіндексована в БД Scopus)

✓ Костирко, Т. М. Політики впровадження штучного інтелекту в університетах України = Policies for implementing artificial intelligence in Ukrainian universities / Т. М. Костирко, К. С. Білоножко // Інновації в суднобудуванні та океанотехніці : матеріали XVI Міжнар. наук.-техн. конф., Миколаїв, 25 вересня 2025 р. – Миколаїв : НУК, 2025. – С. 827-830. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11316>

✓ Костирко, Т. М. Цифровий маркетинг у діяльності академічних бібліотек / Т. М. Костирко // Актуальні питання сучасного соціогуманітарного знання : матеріали XVI міжуніверситет. наук.-практ. семінара. – Харків : ХАІ, 2025. – Вип. 16. – DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15133109>

✓ Костирко, Т. М. Штучний інтелект як інструмент збереження культурної спадщини університетів = Artificial intelligence as a tool for preserving the cultural heritage of universities / Т. М. Костирко // Гуманітарний вісник НУК : зб. наук. праць / НУК імені адмірала Макарова. – Миколаїв : Ілліон, 2025. – Вип. 18. – С. 242-246. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11498>

✓ Костирко, Т. М. Трансформація університетської бібліотеки: досвід минулого та виклики майбутнього / Т. М. Костирко // Університетська бібліотека : сучасний формат освітньо-наукової діяльності в період глобальних викликів : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф., Миколаїв, 20 листопада 2025 р. – Миколаїв : НУК, 2025. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11562>

✓ Белодєд, О. Підвищення професійної компетентності бібліотечного фахівця як запорука успішної діяльності бібліотеки = Improving the professional competence of a library specialist as a guarantee of successful library activities / О. Белодєд, О. Могильна // Бібліотеки і суспільство : рух у часі та просторі : матеріали VI наук.-практ. конф., присвяч. 105-річчю Наукової бібліотеки ХНМУ, Харків, 28-29 жовтня 2025 р. – Харків : ХНМУ, 2025. С. 25-31. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11366>

✓ Белодєд, О. В. Наукові пріоритети в роботі Наукової бібліотеки НУК імені адмірала Макарова / О. В. Белодєд // Університетська бібліотека : сучасний формат освітньо-наукової діяльності в період глобальних викликів : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф., Миколаїв, 20 листопада 2025 р. – Миколаїв : НУК, 2025. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11563>

✓ Білоножко, К. С. Університетська бібліотека, академічна доброчесність і штучний інтелект : формування політики використання ШІ в освітньому процесі / К. С. Білоножко // Університетська бібліотека: сучасний формат освітньо-наукової діяльності в період глобальних викликів : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф., Миколаїв, 20 листопада 2025 р. – Миколаїв : НУК, 2025. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11564>

✓ Кузнецова, І. В. Бібліотечна діяльність крізь призму соціокультурних змін / І. В. Кузнецова // Університетська бібліотека : сучасний формат освітньо-наукової діяльності в період глобальних викликів : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф., Миколаїв, 20 листопада 2025 р. – Миколаїв : НУК, 2025. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11567>

✓ Матвієнко, О. Б. Використання мовних моделей штучного інтелекту в роботі університетської бібліотеки / О. Б. Матвієнко // Університетська бібліотека : сучасний формат освітньо-наукової діяльності в період глобальних викликів : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф., Миколаїв, 20 листопада 2025 р. – Миколаїв : НУК, 2025. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11565>

✓ Сімоненко, Н. Є. Популяризація науки засобами бібліотеки закладу вищої освіти / Н. Є. Сімоненко // Університетська бібліотека : сучасний формат освітньо-наукової діяльності в період глобальних викликів : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф., Миколаїв, 20 листопада 2025 р. – Миколаїв : НУК, 2025. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11566>

✓ Тельпиш, О. А. Роль Наукової бібліотеки університету в реалізації завдань патріотичного виховання молоді (з досвіду роботи) / О. А. Тельпиш // Університетська бібліотека : сучасний формат освітньо-наукової діяльності в період глобальних викликів : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф., Миколаїв, 20 листопада 2025 р. – Миколаїв : НУК, 2025. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11568>

4. Підготовлено та видано методичні рекомендації:

Костирко, Т. М. Методичні рекомендації щодо підготовки та публікації якісної наукової роботи : навч.-метод. рек. та вказівки для самостійної роботи магістрантів, асп. і науковців / Т. М. Костирко. – Миколаїв : НУК, 2025. – 73 с. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11651>

5. Підготовлено бібліографічні покажчики:

- Через знання – до цифрової економіки: до 60-річчя кафедри інтелектуальної цифрової економіки [Електронний ресурс] : бібліогр. покажчик / уклад.: К. С. Білоножко, Т. С. Панченко ; за ред. Т. М. Костирко. – Миколаїв : НУК, 2025. – 41 с. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11270>

- Митрофанов Олександр Сергійович [Електронний ресурс] : бібліогр. покажчик / уклад.: К. С. Білоножко, Т. С. Панченко ; за ред. Т. М. Костирко. – Миколаїв : НУК, 2025. – 29 с. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11076>

- Білюк Іван Сергійович [Електронний ресурс] : бібліогр. покажчик / уклад.: К. С. Білоножко, Т. С. Панченко ; за ред. Т. М. Костирко. – Миколаїв : НУК, 2025. – 35 с. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/10210>

6. Розроблено та оновлено організаційно-розпорядчу та регламентуючу документацію

- Розроблено «Стратегію розвитку Наукової бібліотеки Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова на 2026–2030 роки», затверджену Вченою Радою університету (протокол №11 від 28.11.2025) та введено в дію наказом ректора від 09.12.2025.

- Актуалізовано «Правила користування Науковою бібліотекою НУК імені адмірала Макарова» з урахуванням потреб різних категорій користувачів, забезпечення безбар'єрного доступу до ресурсів і сервісів, а також упровадження цифрових та дистанційних форматів обслуговування.

Х. Соціокультурна діяльність

У звітному році значну увагу було приділено популяризації української книги, національно-патріотичному вихованню, популяризації національних традицій. Серед проведених заходів можна відзначити:

- презентація творчого проєкту «Чому я залишився в Україні?»;
- презентації тематичних книжково-ілюстративних виставок «Ти в нашому серці, Україно!» та «Незламний лютий»;
- майстер-клас «Лялька-мотанка – сила традицій»;
- етно-флешмоб нагоди Всесвітнього дня вишиванки;
- презентація книжково-ілюстративної виставки «Усе минає, тільки слово не минає»;
- пізнавальна краєзнавча подорож «Наш край легендою і славою овіяний»;
- перегляд нових видань «Українська книга: обираємо, читаємо, радимо»;
- зустріч з відомим українським письменником-мариністом Антоном Санченком

З метою поширення знань про досягнення університету та наукові здобутки вчених, висвітленню їх ролі у розвитку науки краю, держави були організовані наступні заходи:

- розгорнуту експозицію «Наукові видання НУК імені адмірала Макарова: сучасні досягнення – інвестиції в майбутнє» (з нагоди проведення XVI Міжнародної науково-технічної конференції «Інновації в суднобудуванні та океанотехніці»)
- тематичну книжкову виставку «Педагогічна спадщина Василя Сухомлинського у вимірах сучасності» (з нагоди проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Педагогічна спадщина Василя Сухомлинського в контексті професійної освіти: міждисциплінарний вимір»)
- книжкову виставку «Ювілею назустріч: до 60-річчя економічної освіти на Миколаївщині» (до 60-річчя економічної освіти на Миколаївщині та ювілею кафедри інтелектуальної цифрової економіки Факультету економіки та екології моря)
- освітній івент «Педагогічний Stand Up«Учитель 5:0»

XI. Підвищення професійної компетентності фахівців

У звітному році всі співробітники Наукової бібліотеки пройшли навчання на курсах підвищення кваліфікації «Бібліотекарі закладів освіти» при Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти та отримали відповідні сертифікати. Навчання сприяло поглибленню професійних компетентностей, опануванню сучасних підходів до організації бібліотечно-інформаційної діяльності, впровадження інноваційних сервісів і цифрових технологій в освітній процес.

Протягом року бібліотечні фахівці брали дистанційну участь у професійних заходах бібліотечної спільноти України та зарубіжжя, зокрема у науково-практичних конференціях, семінарах, вебінарах і тренінгах, організованих науковими та освітніми установами. Також, брали участь у низці заходів, організованих Центральною міською та Обласною універсальною науковою бібліотеками.

Таблиця основних статистичних показників роботи бібліотеки НУК ім. адм. Макарова за 2025 рік

Повна назва бібліотеки – бібліотека Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова			
	Наукова бібліотека	Філії бібліотеки	Всього
2. Група по оплаті праці	I		
3. Бібліотечні фонди, всього примірників	1 122 140	149 390	1 271 530
у т.ч. рідкісних та цінних документів	2 693	–	2 693
3.1 за видами:			
3.1.1 книг	822 473	136 667	959 140
3.1.2 періодичних видань (журнали / газети)	202 745	2 120	204 865
3.1.2.1 у т.ч. журналів – примірників	202 100	2 002	204 102
3.1.2.2 у т.ч. газет – річних комплектів	338	–	338
3.1.2.3 у т.ч. газет – річних комплектів - <i>(без сумарного обліку)</i>	307	118	425
3.1.3 неопублікованих документів	6 259	–	6 259
3.1.4 електронних носіїв із записом	756	118	874
3.1.5 мережних локальних документів, що доступні користувачам бібліотеки (не службові) - <i>(без сумарного обліку)</i>	10 361	–	10 361
3.1.5.1 у т.ч. із відкритим доступом	10 361	–	10 361
3.1.6 інших документів	90 214	10 603	100 817
3.2 за мовами:			
3.2.1 державною мовою	324 278	37 079	361 357
3.2.2 іноземними мовами	797 862	112 311	910 173
3.2.2.1 у т. ч. російською мовою	762 148	110 476	872 624
3.3 за цільовим призначенням:			
3.3.1 наукових видань	174 831	945	175 776
3.3.2 навчальних видань	547 393	144 651	692 044
3.3.2.1 у т.ч. в електронній формі (дискети, оптичні диски + локальні мережні документи)	518	118	636
3.3.3 літературно-художніх видань	86 123	3 198	89 321

4. Електронні ресурси			
4.1 мережні віддалені ресурси			
4.1.1 ліцензійні ресурси передплачені (придбані)			
4.1.1.1 кількість придбаних (передплачених) БД , надання доступу до міжнародних Б за національною передплатою (Scopus, Web of Science, ScienceDirect, Research4Life).	4	–	4
4.1.1.1.1 з них: повнотекстових БД	2	–	2
4.1.1.2 кількість унікальних назв книг, журналів, ін.	–	–	–
4.1.2 ліцензійні ресурси тестового доступу			
4.1.2.1 кількість тестових БД	22	–	22
4.1.2.2 кількість унікальних назв книг, журналів, ін.	567 283	–	567 283
4.1.3 ресурси відкритого доступу			
4.1.3.1 кількість посилань на унікальні безкоштовні інтернет-ресурси, які бібліотека внесла до свого онлайн-каталогу або БД	–	–	–
4.2 бази даних (власні)			
4.2.1 кількість власних БД	1	1	2
4.2.2 обсяг власних БД (кількість бібліографічних записів)	368 213	22 722	390 935
4.2.2.1 з них: записів у Електронному каталозі	368 213	22 722	390 935
4.2.2.1.1 кількість введених записів до ЕК за рік	7 956	–	7 956
4.2.2.1.2 кількість звернень до ЕК	72 534	–	72 534
4.3 кількість оцифрованих документів			
4.3.1 кількість оцифрованих документів за рік	–	–	–
4.3.1.2 у т. ч. сторінок	–	–	–
4.3.2 кількість оцифрованих документів всього за весь період роботи в цьому напрямі	46	–	46
4.4 інституційний репозитарій			

4.4.1 назва репозитарію	Електронний інституційний репозитарій НУК	–	Електронний інституційний репозитарій НУК
4.4.2 URL репозитарію	http://eir.nuos.edu.ua/		http://eir.nuos.edu.ua/
4.4.3 кількість представлених документів (записів)	10 361	–	10 361
4.4.4 кількість звернень	418 734	–	418 734
4.5 бібліотечний вебсайт (вказати власний чи сторінка на сайті ЗВО)	власний	сторінка на сайті ЗВО	–
4.5.1 URL вебсайту	http://lib.nuos.edu.ua/		
4.5.2 кількість звернень	39 425	–	39 425
4.6 інші вебресурси бібліотеки			
4.6.1 кількість вебсайтів(за виключенням п.4.5), які підтримує бібліотека	8	–	8
4.6.2 кількість звернень	14 656	–	14 656
5. Надійшло документів			
всього примірників	462	198	660
всього назв	188	16	204
5.1 за видами:			
5.1.1 книг – примірників	261	196	457
5.1.2 книг – назв	150	15	165
5.1.3 періодичних видань (журнали / газети)	201	2	203
5.1.3.1 у т. ч. журналів – примірників	193	2	195
5.1.3.2 у т. ч. газет – річних комплектів (без сумарного обліку)	8	–	8
5.1.4 неопублікованих документів – примірників	8	–	8
5.1.5 електронних носіїв із записом – примірників / назв	–	–	–
5.1.6 мережних локальних документів (без сумарного обліку)	2 167	–	2 167
5.1.7 інших документів	–	–	–
5.2 за мовами:			
5.2.1 державною мовою – примірників	459	198	657

5.2.2 іноземними мовами – примірників	3	–	3
5.2.2.1 у т. ч. російською мовою – примірників	–	–	–
5.3 за цільовим призначенням:			
5.3.1 наукових видань – примірників	71	2	73
5.3.2 навчальних видань – примірників	79	195	274
5.3.2.1 у т.ч. в електронній формі (дискети, оптичні диски + локальні мережні документи)	–	–	–
5.3.3 літературно-художніх видань – примірників	63	1	64
6. Обмінний фонд, всього примірників	119 200	–	119 200
6.1 у т.ч. надійшло примірників	–	–	–
6.2 у т.ч. передано примірників	–	–	–
7. Вибуло примірників, всього	4 389	2 358	6 747
8. Користувачі			
8.1 Кількість користувачів (фіз. осіб) за єдиним обліком	7 762	802	8 564
8.1.1 у т.ч. студентів	6 600	682	7 282
8.1.2 у т.ч. сторонніх	192	27	219
8.2 Кількість віртуальних користувачів	38 280	–	38 280
8.3 Обслуговано всіма структурними підрозділами	25 161	832	25 993
9. Кількість відвідувань, всього	634 631	1 886	636 517
9.1 у т.ч. кількість звернень до вебресурсів бібліотеки	545 349	–	545 349
9.2 у т.ч кількість відвідувань соціокультурних заходів	2 208	22	2 230
10. Видано документів, всього примірників	324 377	2 246	326 623
у т.ч. рідкісних та цінних документів	167	–	167
10.1 за видами:			
10.1.1 книг	252 452	2 231	254 683
10.1.2 періодичних видань, прим.	24 572	15	24 587
10.1.2.1 у т.ч. журналів – примірників	23 337	15	23 352
10.1.2.2 у т.ч. газет – примірників	1 235	–	1 235

10.1.3 неопублікованих документів	4 535	–	4 535
10.1.4 електронних носіїв із записом	601	–	601
10.1.5 мережних локальних документів	38 317	–	38 317
10.1.6 інших документів	3 900	–	3 900
10.2 за мовами:			
10.2.1 державною мовою – примірників	293 338	2 218	295 556
10.2.2 іноземними мовами – примірників	31 039	28	31 067
10.2.2.1 у т. ч. російською мовою – примірників	331	28	359
10.3 за цільовим призначенням:			
10.3.1 наукових видань	47 514	8	47 522
10.3.2 навчальних видань	226 085	2 195	228 280
10.3.2.1 у т.ч. навчальних видань в електронній формі	32 402	–	32 402
10.3.3 літературно-художніх видань	2 176	36	2 212
11. Мережні віддалені ресурси – кількість завантажених користувачами електронних документів (файлів)			
11.1 Ліцензійні ресурси передплачені (придбані)	123 200	–	123 200
11.2 Ліцензійні ресурси тестового доступу	52 145	–	52 145
12. МБА та ЕДД (електронна доставка документів):			
12.1. кількість абонентів	4 /50	–	4 /50
12.2 кількість документів, отриманих з інших бібліотек	4 /10	–	4 /10
12.2.1 у т.ч. сторінок електронних копій	–	–	–
12.3 кількість виданих документів іншим б-кам	3 /85	–	3 /85
12. 3.1 у т.ч. сторінок електронних копій	1 780	–	1 780
13. Культурно-просвітницька робота			
13.1 тематичні виставки, відкриті перегляди:			
13.1.1 загальна кількість виставок, переглядів	230	19	249
13.1.2 представлено документів	7 995	141	8 136
13.2 у т.ч. віртуальні виставки:			
13.2.1 загальна кількість віртуальних виставок	40	–	40

13.2.2 представлено документів	460	–	460
13.3 бібліографічні огляди:			
13.3.1 тем	20	2	22
13.3.2 прочитано	20	2	22
13.4 кількість соціокультурних заходів	269	22	291
13.4.1 у т.ч. комплексних масових заходів	17	1	18
14. Довідково-інформаційне обслуговування:			
14.1.1 кількість абонентів ВРІ	40	–	40
14.1.2 кількість тем ВРІ	122	–	122
14.1.3 кількість абонентів ДОК	2	–	2
14.1.4 кількість тем ДОК	3	–	3
14.2 виконано довідок, всього	35 464	10	35 474
14.2.1 у т.ч. тематичних	21 818	10	21 828
14.2.2 у т.ч. заіндексовано документів (УДК)	1 668	10	1 678
14.3 виконано в автоматизованому режимі	21 234	–	21 234
14.3.1 у т.ч. віртуальною довідковою службою	–	–	–
14.3.1.1 URL віртуальної довідкової служби	–	–	–
14.4 кількість Днів інформації, кафедр, дипломника, фахівців тощо	26	–	26
14.5 кількість складених бібліографічних покажчиків	3	–	3
14.6 кількість опублікованих бібліографічних покажчиків	1	–	1
14.7 кількість бібліографічних покажчиків, представлених в електронній формі	3	–	3
15. Формування інформаційної культури			
15.1 загальна к-ть проведених занять (в годинах)	52	1	53
15.2 програма навчального курсу в академічних годинах:			
15.2.1 у т.ч. для студентів молодших курсів: теорет.	15	1	16
15.2.2 у т.ч. для студентів молодших курсів: практ.	15	–	15
15.2.3 у т.ч. для студентів старших курсів: теорет.	3	–	3
15.2.4 у т.ч. для студентів старших курсів: практ.	3	–	3
15.2.5 у т.ч. для наук.-пед. працівників: теорет.	8	–	8
15.2.6 у т.ч. для наук.-пед. працівників: практ.	8	–	8

16. Науково-дослідна та науково-методична робота			
16.1 кількість тем наукових робіт	–	–	–
16.2 назви тем наукових робіт	–	–	–
16.3 проведено конференцій у бібліотеці	1	–	1
16.4 проведено семінарів у бібліотеці	3	–	3
16.5 проведено інших заходів	7	–	7
16.6 кількість виступів на конференціях, семінарах	15	–	15
16.7 кількість публікацій	15	–	15
17. Матеріально-технічна база (МТБ)			
17.1 загальна площа приміщень бібліотеки (м ²)	3 473,7	544,2	4 017,9
17.1.1 у т.ч. площа для зберігання фондів (м ²)	1 976,8	351,2	2 328
17.1.2 у т.ч. площа для обслуговування користувачів (м ²)	1 202,5	193	1 395,5
17.2 кількість абонементів	9	2	11
17.3 кількість читальних залів	8	1	9
17.4 місць для читачів	224	74	298
18. Технічна характеристика приміщень			
18.1 потребує капітального ремонту (м ²)	2 931,6	–	2 931,6
18.2 перебуває в аварійному стані (м ²)	2 214,2	–	2 214,2
19. Кількість технічних засобів			
19.1 кількість ПК	14	2	16
19.1.1 у т.ч. кількість серверів	–	–	–
19.2. кількість автоматизованих робочих місць (АРМ)	14	2	16
19.2.1 у т.ч. АРМ для співробітників	12	2	14
19.2.2 у т.ч. АРМ для користувачів	2	–	2
19.3 кількість комп'ютерів з доступом до Інтернету	14	2	16
19.3.1 у т.ч. для користувачів	2		2
19.4 кількість копіювально-розмножувальної техніки, всього	6	3	9
19.4.1 у т.ч. сканерів	–	–	–
19.4.2 у т.ч. принтерів	2	1	3
19.4.3 у т.ч. копіїв	–	–	–
19.4.4 у т.ч. БФП (багатофункціональні пристрої)	4	2	6

19.5 кількість телефонних номерів	–	–	–
19.6 використання технологій Wi-Fi так / ні	так	так	так
19.7 наявність ліцензованої бібліотечної системи (вказати назву)	УФД «Бібліотека»	–	
20. Фінансові витрати на:			
20.1 придбання книг	–	–	–
20.2 передплату періодичних видань	89 464,57	700,00	90 164,57
20.3 передплату БД	–	–	–
20.4 інші витрати	58 020,00	1 686,00	59 706,00
21. Отримано дари			
21.1. книг (примірників)	261	198	459
21.2 книг (на суму)	36 020,00	25 324,08	61 344,08
21.3 ПК та іншої комп'ютерної техніки (одиниць)	–	–	–
21.4 ПК та іншої комп'ютерної техніки (на суму)	–	–	–
21.5 інше (сума)	–	–	–
22. Персонал бібліотеки (без урахування технічного і обслуговуючого персоналу)			
22.1 облікова кількість штатних працівників	28	3	31
22.1.1 у т.ч. жінок	28	3	31
22.2 кількість бібліотечних працівників	28	3	31
22.2.1 у т.ч. бібліотечних працівників, які мають 3-й рівень освіти (освітньо-науковий / освітньо-творчий), науковий ступінь (кандидат наук, доктор філософії, доктор мистецтва, доктор наук)	1	–	1
22.3 з них за освітою:			
22.3.1 вища освіта (2-й рівень магістерський) (магістр, спеціаліст)	25	1	26
22.3.1.1 у т.ч. спеціальна	13	–	13
22.3.2 вища освіта (1-й рівень бакалаврський)	3	1	4
22.3.2.1 у т.ч. спеціальна	3	1	4
22.3.3 початкова вища освіта (молодший бакалавр)	–	1	1
22.3.3.1 у т.ч. початкова спеціальна	–	1	1
22.3.4 повна загальна середня освіта	–	–	–
22.4 за стажем:			

22.4.1 до 3 років	–	–	–
22.4.2 3 - 9 років	2	–	2
22.4.3 10–20 років	8	1	9
22.4.4 понад 20 років	18	2	20
22.4.5 працюють повний робочий день	28	3	31

1. Розвиток колекції інформаційних ресурсів

1.1 Комплектування та облік

Бібліотечний фонд Наукової бібліотеки є одним із ключових елементів інформаційно-освітнього середовища університету. Його основне призначення – своєчасно, ефективно та якісно задовольняти різноманітні інформаційні потреби користувачів.

Формування бібліотечного фонду – це комплексний і безперервний процес, який включає поповнення, оновлення, розвиток та підтримку фонду в належному стані. Бібліотечний фонд Наукової бібліотеки та її філій є універсальним і багатогалузевим, що забезпечує задоволення широкого спектра інформаційних запитів.

Комплектування фонду є важливою складовою якісного цільового обслуговування користувачів. Воно передбачає планомірний відбір і придбання документів на різних видах носіїв інформації, а також оновлення фондів відповідно до потреб здобувачів освіти, науковців та професорсько-викладацького складу університету. У 2025 році основними джерелами поповнення фонду були: дарча література від викладачів і науковців університету; благодійна література, отримана від Державної акціонерної компанії «Укрвидавполіграфія» в межах благодійної акції «Українській молоді – українську книгу», а також від ТОВ «Центр екологічної освіти та інформації»; передплата періодичних видань.

На 01.01.2026 р. у зв'язку із приєднанням до Наукової бібліотеки НУК імені адмірала Макарова (із фондом – 752 681 прим. документів) Наукової бібліотеки МНУ імені В.О. Сухомлинського (із фондом – 369 459 прим. документів) загальний фонд бібліотеки складає – 1 122 140 прим.

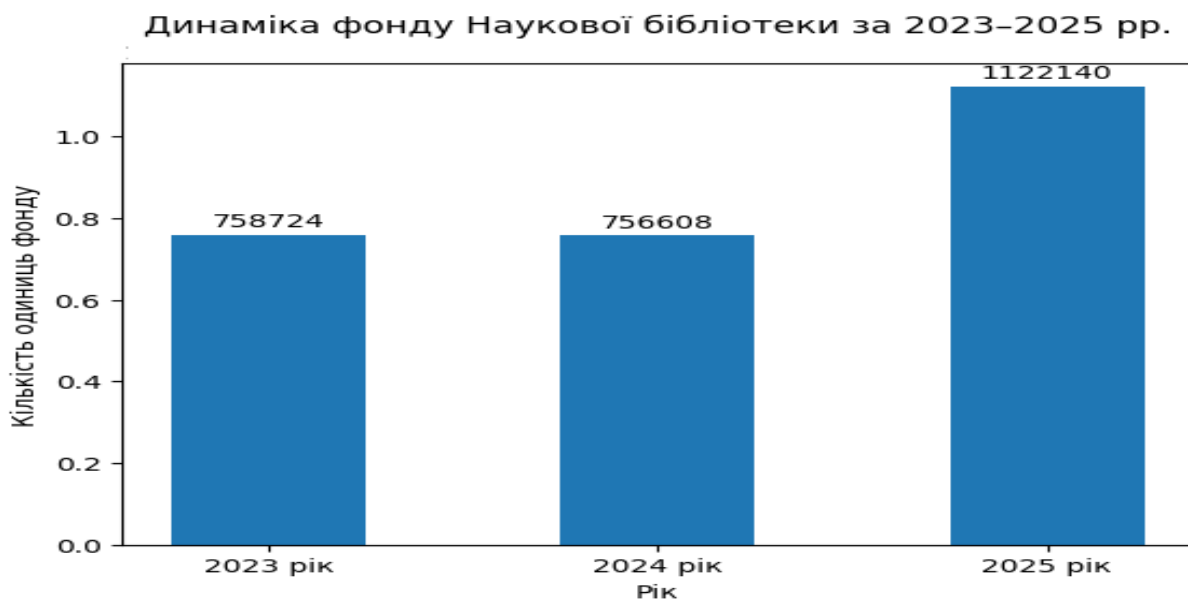
Загалом на 01.01.2026 р. загальна кількість документного фонду бібліотеки НУК імені адмірала Макарова разом із філіями дорівнює – 1 271 530 прим. (у 2024 р. – 908 158 прим.), у т. ч.: 1 122 140 прим. – фонд Наукової бібліотеки (у 2024 р. – 756 608 прим.), філії – 149 390 прим. (у 2024 р. – 151 550 прим.).

Динаміка фонду Наукової бібліотеки за період 2023–2025 рр. представлена в Табл. № 1.

Таблиця 1. Динаміка фонду Наукової бібліотеки за 2023–2025 рр.

Фонд	2023	2024	2025
Всього	758 724	756 608	1 122 140
% зростання	100	99,7	147,9

Діаграма 1. Динаміка фонду Наукової бібліотеки за 2023–2025 рр.

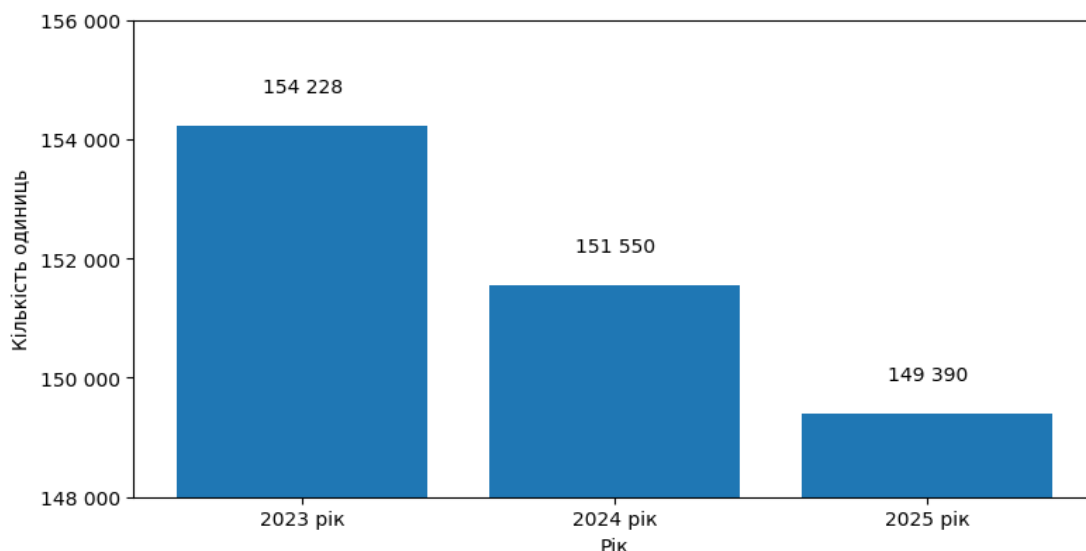

Таблиця 2. Динаміка фонду філій за 2022–2025 рр.

Фонд	2023	2024	2025
Всього, прим.	154 228	151 550	149 390
% зростання	100	98,3	96,9

Діаграма 2. Динаміка фонду філій за 2023–2025 рр.

Динаміка фонду філій за 2023–2025 рр.

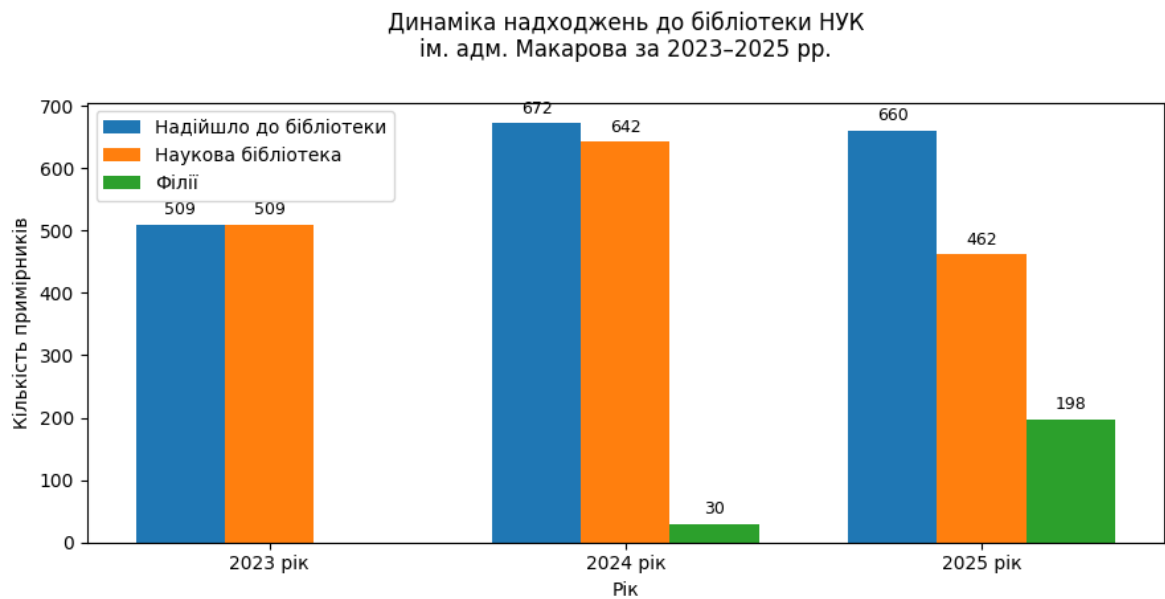
Оновленню бібліотечного фонду сприяють нові надходження. За 2025 рік надходження видань до бібліотеки НУК становило 660 прим., у т. ч. до Наукової бібліотеки – 462 прим., до філій – 198 прим.

За кошти університету придбано: 195 прим. журналів, 8 річних комплектів газет. Також від дарувальників загалом отримано 459 прим. книг, у т. ч.: до НБ – 261 прим., до філій – 198 прим. Протягом звітної року проводилась робота з обліку нових надходжень до бібліотечного фонду. Динаміка надходжень до Наукової бібліотеки виглядає таким чином:

Таблиця 3. Динаміка надходжень до бібліотеки НУК ім. адм. Макарова за 2023-2025 рр.

	2023	2024	2025
Надійшло до бібліотеки			
прим.	509	672	660
назв	372	477	204
Наукова бібліотека			
прим.	509	642	462
назв	372	451	188
Філії			
прим.	–	30	198
назв	–	26	16

Діаграма 3. Динаміка надходжень до бібліотеки НУК ім. адм. Макарова за 2023-2025 рр.

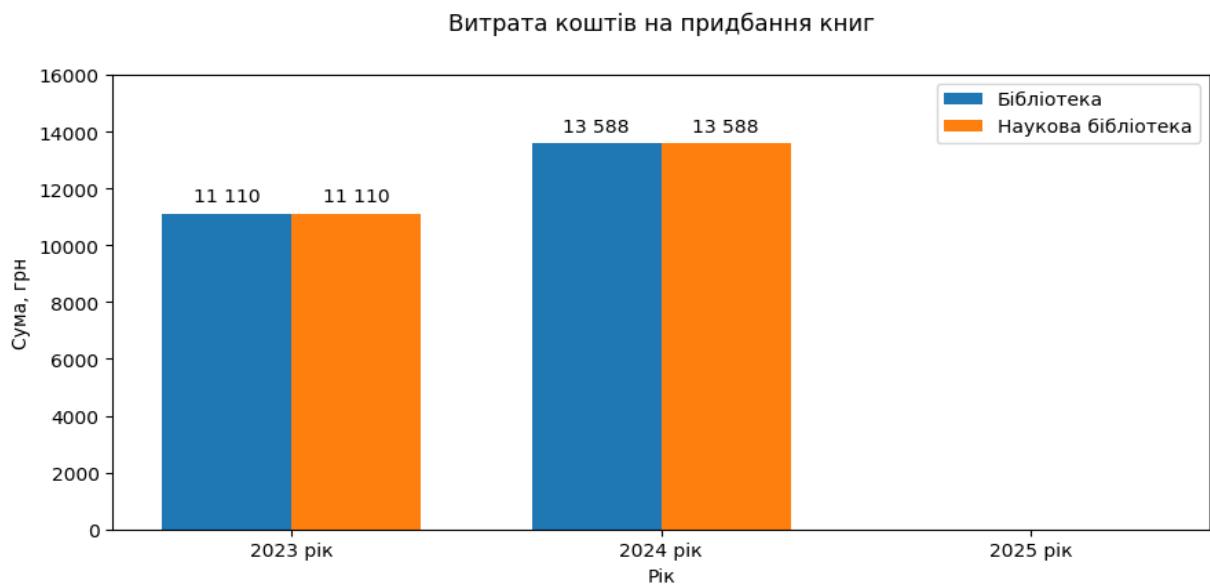

Динаміка фінансових витрат на комплектування бібліотеки за видами ресурсів представлена у таблиці:

Таблиця 4. Витрата коштів на придбання книг

	2023	2024	2025
Бібліотека	11 110,00	13 588,00	—
Наукова бібліотека	11 110,00	13 588,00	—
Філії	—	—	—

Діаграма 4. Витрата коштів на придбання книг

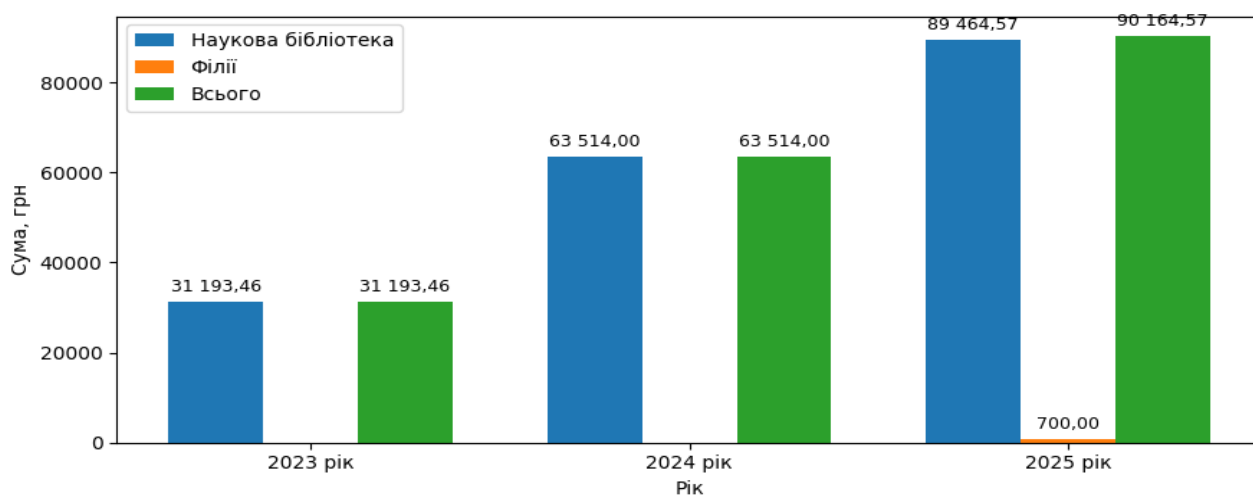

Таблиця 5. Динаміка загальної суми витрат на передплату періодичних видань

Рік	Сума передплати НБ	Сума передплати філії	Всього
2023	31 193,46	–	31 193,46
2024	63 514,00	–	63 514,00
2025	89 464,57	700,00	90 164,57

Діаграма 5. Динаміка загальної суми витрат на передплату періодичних видань

Динаміка загальної суми витрат на передплату
періодичних видань за 2023–2025 рр.

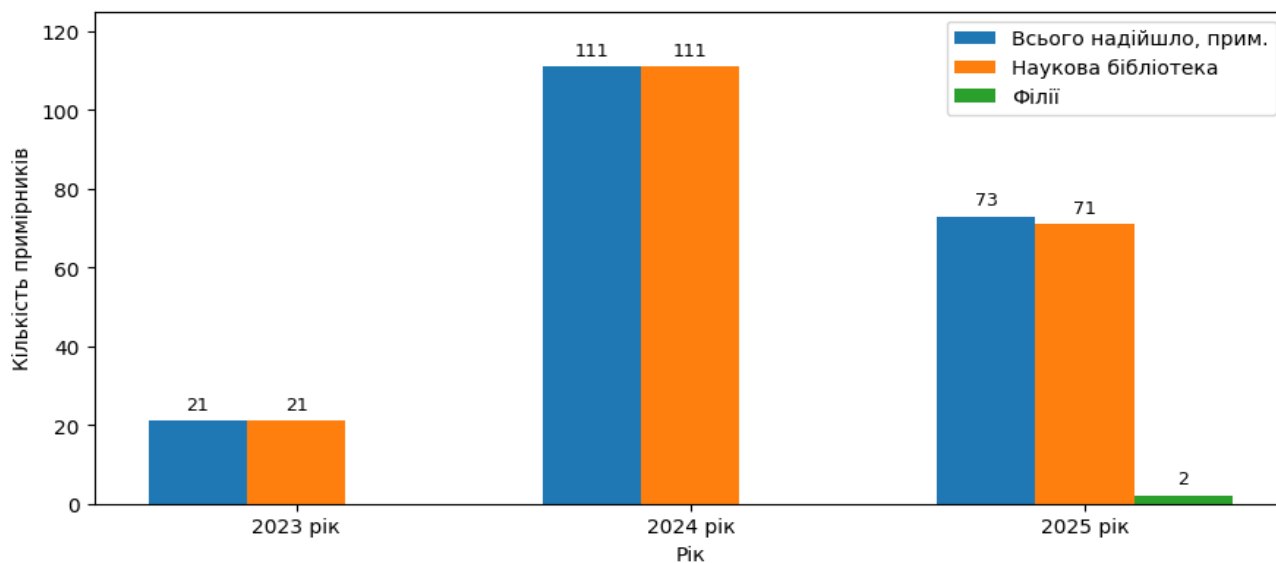
Розподіл нових надходжень за цільовим призначенням

Таблиця 6. Динаміка надходжень наукової літератури

	2023	2024	2025
Всього надійшло, прим.	21	111	73
Наукова бібліотека	21	111	71
Філії	–	–	2

Діаграма 6. Динаміка надходжень наукової літератури

Динаміка надходжень наукової літератури за 2023–2025 рр.

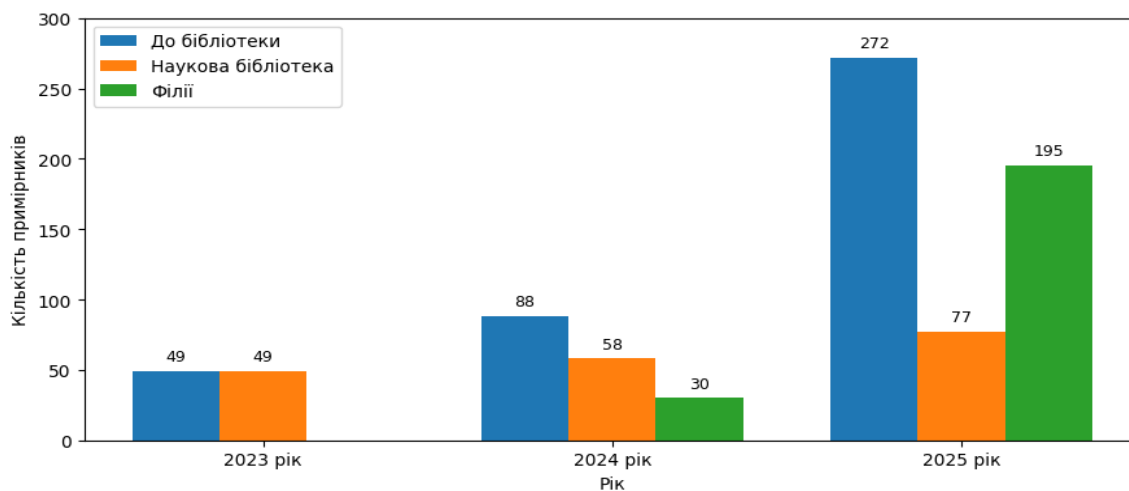

Таблиця 7. Динаміка надходжень навчальної літератури

	2023	2024	2025
До бібліотеки	49	88	272
<i>т.ч. в ел/формі</i>	—	—	—
Наукова бібліотека	49	58	77
<i>т.ч. в ел/формі</i>	—	—	—
Філії	—	30	195
<i>т.ч. в ел/формі</i>	—	—	—

Діаграма 7. Динаміка надходжень навчальної літератури

Динаміка надходжень навчальної літератури за 2023–2025 рр.

Таблиця 8. Динаміка надходжень періодичних видань (ж/г)

	2023	2024	2025
Всього надійшло	100 / 2	224 / 9	195 / 8
Наукова бібліотека	100 / 2	224 / 9	193 / 8
Філії	–	–	2

1.2. Організація бібліотечного фонду

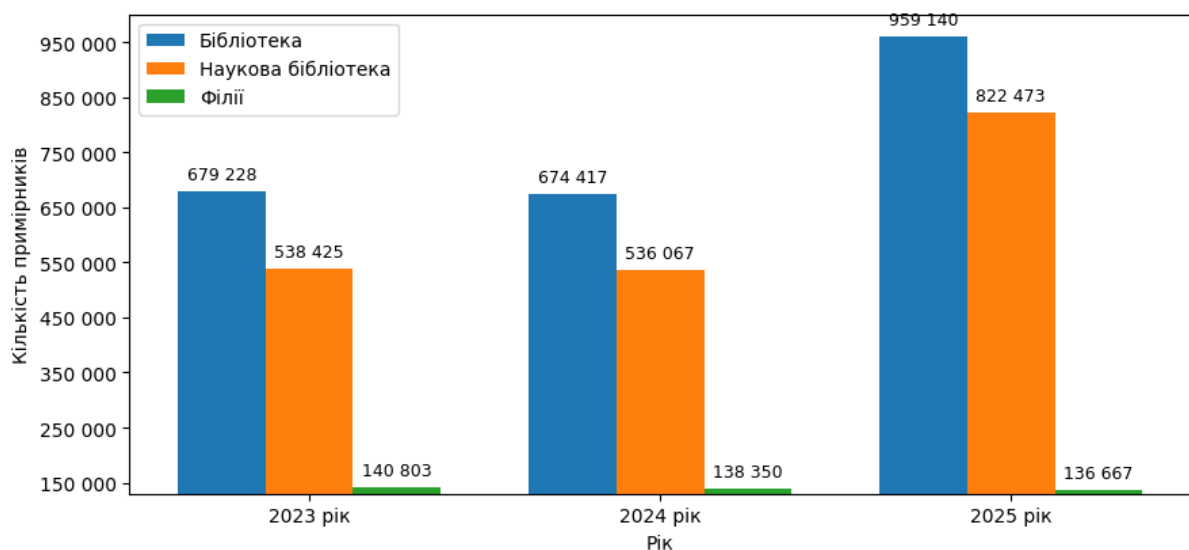
Динаміка бібліотечного фонду за видами документів виглядає таким чином:

Таблиця 9. Динаміка кількості книг у складі фонду (прим.)

	2023	2024	2025
Бібліотека	679 228	674 417	959 140
Наукова бібліотека	538 425	536 067	822 473
Філії	140 803	138 350	136 667

Діаграма 8. Динаміка кількості книг у складі фонду

Динаміка кількості книг у складі фонду за 2023–2025 рр.

Таблиця 10. Динаміка кількості періодичних видань у складі фонду (журнали (прим. / назв) / газети (комплекти))

	2023	2024	2025
Бібліотека	125 644 / 320	125 649 / 323	204 102 / 663
Наукова бібліотека	122 952 / 290	123 176 / 299	202 100 / 645
Філії	2 692 / 30	2 473 / 24	2 002 / 18

Станом на 01.01.2026 р. у фонді бібліотеки НУК ім. адм. Макарова видань **державною мовою** налічується 361 357 прим., або 28,42 % від загальної кількості фонду, з них: у Науковій бібліотеці – 324 278 прим. (25,50 %), у філіях – 37 079 прим. (2,92 %).

Таблиця 11. Динаміка кількості складу бібліотечного фонду за мовами

	2023	%	2024	%	2025	%
Державною						
Бібліотека	200 011	21,9	199 879	22,01	361 357	28,42
Наукова бібліотека	161 820	21,33	162 263	21,45	324 278	25,50
Філії	38 191	24,76	37 616	24,82	37 079	24,8
Іноземними						
Бібліотека	712 941	78,1	708 279	77,99	910 173	71,58
Наукова бібліотека	596 904	78,67	594 345	78,55	797 862	62,75
Філії	116 037	75,2	113 934	75,18	112 311	75,2

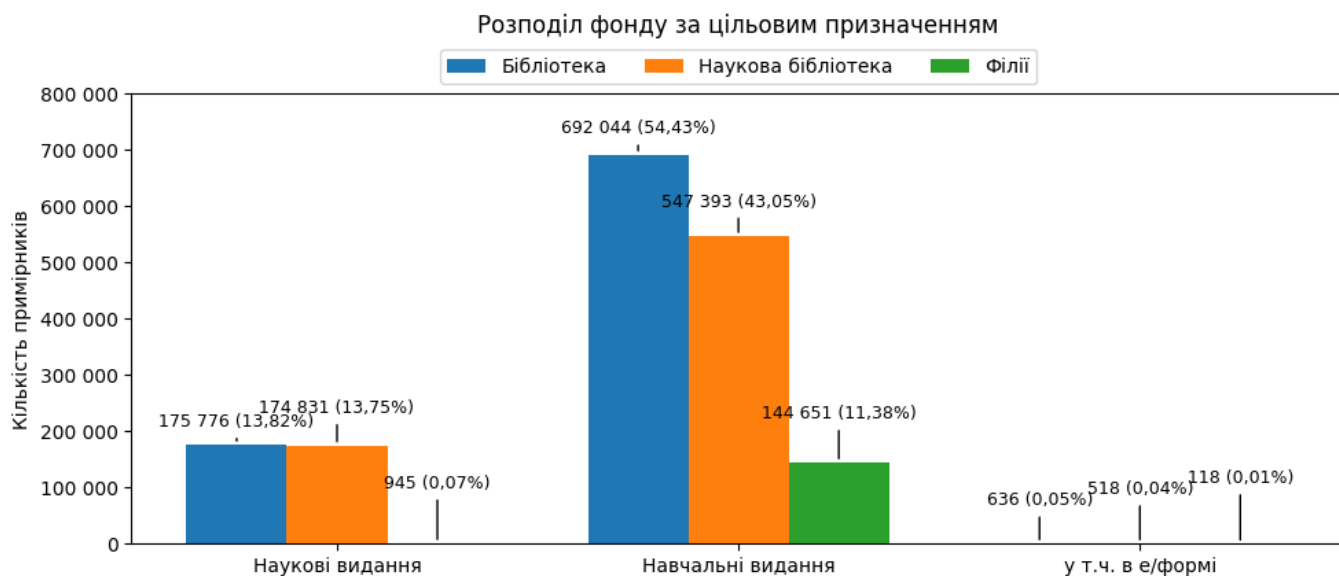
* – % вказано від загальної кількості фонду

За цільовим призначенням фонд бібліотеки НУК ім. адм. Макарова розподіляється таким чином:

Таблиця 12. Розподіл фонду за цільовим призначенням

	Наукові видання		Навчальні видання		у т.ч. в е/формі	
	к-сть	% *	к-сть	% *	к-сть *	% від к-сті навч. видань
Бібліотека	175 776	13,82	692 044	54,43	636	0,05
Наукова бібліотека	174 831	13,75	547 393	43,05	518	0,04
Філії	945	0,07	144 651	11,38	118	0,01

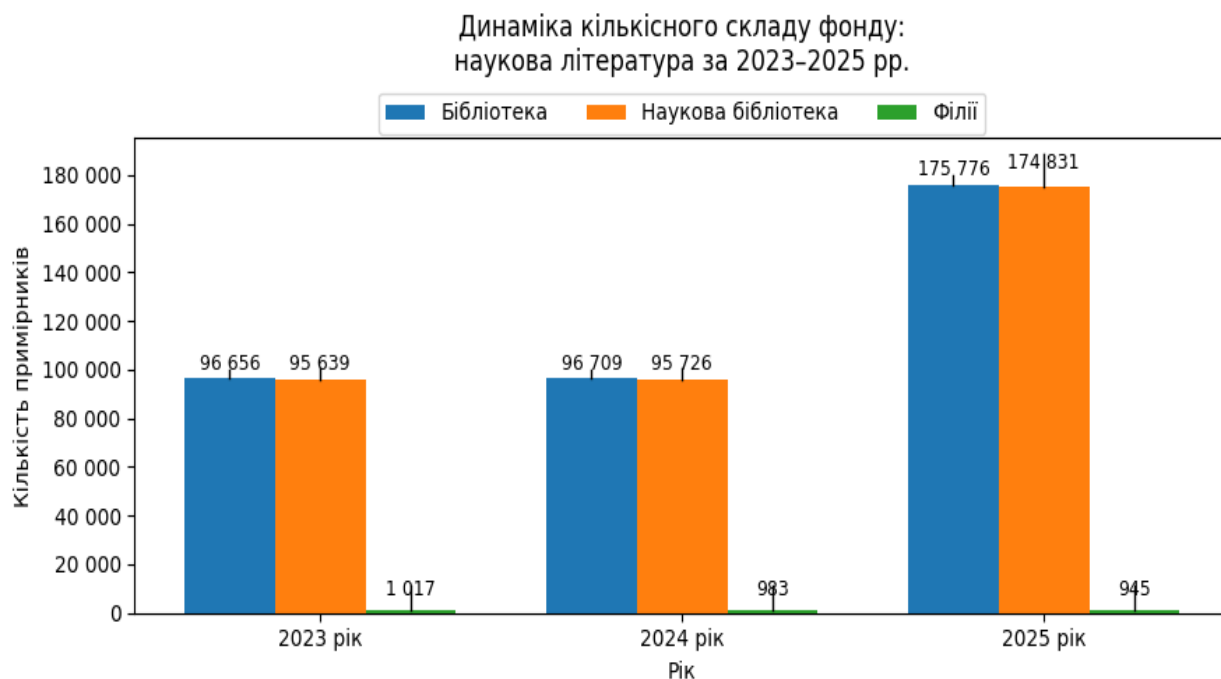
* – % вказано від загальної кількості фонду

Таблиця 13. Динаміка кількісного складу фонду: наукова література

	2023	2024	2025
Бібліотека	96 656	96 709	175 776
Наукова бібліотека	95 639	95 726	174 831
Філії	1 017	983	945

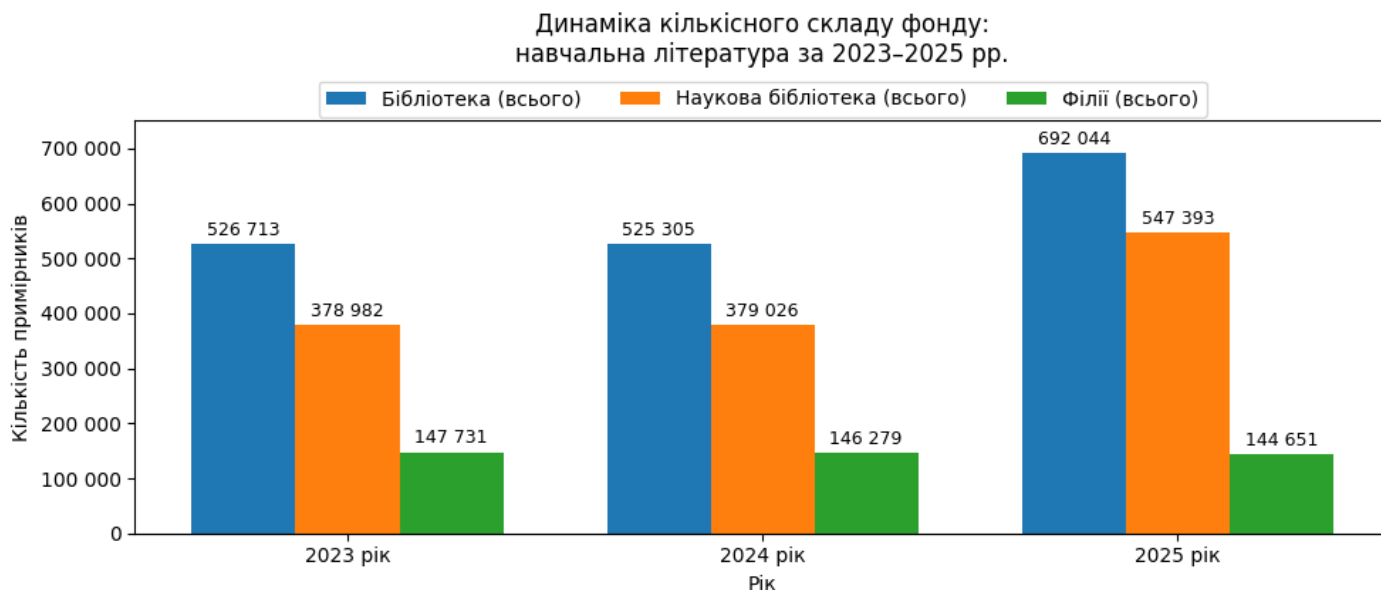
Діаграма 9. Динаміка кількісного складу фонду: наукова література

Таблиця 14. Динаміка кількісного складу: навчальна література

	2023		2024		2025	
	Всього	т.ч. ел/формі	Всього	т.ч. ел/формі	всього	т.ч. ел/формі
Бібліотека	526 713	1 413	525 305	1 413	692 044	636
Наукова бібліотека	378 982	1 295	379 026	1 295	547 393	518
Філії	147 731	118	146 279	118	144 651	118

Діаграма 10. Динаміка кількісного складу фонду: навчальна література

Одним із аспектів роботи Наукової бібліотеки з формування документно-інформаційних ресурсів є підтримка якісного стану фонду. Цьому сприяє його систематичний перегляд для звільнення від застарілої, зношеної, дублетної та пошкодженої літератури. Списання літератури в Науковій бібліотеці проводилось на підставі Інструкції «Про порядок вилучення застарілих та зношених видань з фондів Наукової бібліотеки».

У 2025 році у відділах обслуговування користувачів МННІ, ННГІ та ФМП, ННІАЕ тривала активна робота з відбору на вилучення з фонду зношеної, морально застарілої, дублетної та пошкодженої літератури. Відділом обслуговування користувачів ННПІ та ФФ також проводилась робота з відбору застарілої за змістом літератури, до цього процесу залучалися зав. кафедрами або представники кафедр ННПІ. Було переглянуто розділи: «Історія»; «Педагогіка»; «Фізична культура»; «Дошкільна педагогіка»; «Початкова освіта», «Мистецтво»; «Музична творчість»; «Інклюзивна освіта» та ін. Було підготовлено 50 актів на вилучення, які налічують 45 000 документів (книг). Також проведено перегляд періодичних видань, термін зберігання яких закінчився, з метою їх вилучення з фонду.

У фондах відділів обслуговування користувачів МННІ та ННГІ та ФМП була проведена робота зі списання літератури, яка є зношеною та застарілою. Зокрема, відділом обслуговування користувачів МННІ списано – 2 836 прим. книг, відділом обслуговування користувачів ННГІ та ФМП – 593 прим. книг. Загалом цими відділами було списано 3 429 прим. книг. Крім того, Науковою бібліотекою було списано 960 прим. компакт-дисків (CD та DVD).

Також, у Науковій бібліотеці відділом обслуговування користувачів МННІ було проведено списання літератури, загубленої користувачами, у кількості 39 прим.

Загалом у звітному році бібліотекою НУК ім. адм. Макарова було списано 6 747 прим. (у т.ч.: Науковою бібліотекою – 4 389 прим., філіями – 2 358 прим.).

Списана література в Науковій бібліотеці була оформлена відповідними актами та передана до пункту заготівлі вторинної сировини у кількості 1 350 кг на суму 4 050,00 грн. Відповідно до актів списання співробітниками сектора комплектування та наукової обробки літератури своєчасно вилучено з Електронного каталогу бібліотеки 542 записи та 4 398 карток із паперових каталогів.

1.3 Робота зі збереження бібліотечного фонду

Робота по збереженню фонду Наукової бібліотеки мала системний характер та проводилась відповідно до плану роботи. З метою контролю наявності фонду та відповідності його кількісних

показників у звітному році було проведено перевірку фонду відділу обслуговування користувачів Машинобудівного навчально-наукового інституту.

Завідуючими відділами обслуговування проводилась роз'яснювальна робота серед користувачів бібліотеки щодо дотримання терміну повернення літератури відповідно «Правил користування Науковою бібліотекою НУК». Систематично проводилась робота щодо запобігання та ліквідації читацької заборгованості. Проводилось знепилення та пересування книжкових фондів відділів бібліотеки.

1.4 Цифрові активи Наукової бібліотеки: створення, формування, організація доступу

За звітний період фахівцями Наукової бібліотеки було реалізовано комплексний моніторинг повнотекстових електронних ресурсів, що охоплювали як комерційні пропозиції, так і джерела відкритого доступу. Цей процес здійснювався з урахуванням ключових напрямів наукових досліджень, що проводяться в Університеті. З метою забезпечення максимальної доступності інформаційних джерел, користувачам було надано можливість роботи з базами даних як у локальній мережі Університету, так і поза її межами. Бібліотека забезпечувала організацію віддаленого доступу для всіх категорій користувачів (науково-педагогічних працівників та студентів), включаючи надання консультаційної підтримки з налаштування доступу до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science, а також забезпечення необхідними даними для авторизації на платформі Research4Life (в локальній мережі університету).

У 2025 році продовжувався доступ до міжнародних реферативних баз даних Scopus та Web of Science за кошти держбюджету (згідно Наказу МОН України № 963 від 01.09.2021 р. «Про надання доступу закладам вищої освіти і науковим установам до електронних

наукових баз даних»).

Організація тестових доступів до провідних баз даних світу

Авторитетні міжнародні видавництва наукової літератури продовжували підтримувати вчених України і надавали безкоштовний доступ до багатьох ресурсів для українських наукових установ. У 2025 р. колекція електронних ресурсів відкритого доступу за напрямками наукових досліджень Університету становить понад 65 ресурсів. Це реферативні й бібліографічні бази даних із різних галузей знань (передплачені, відкритого доступу). Передплачені бібліографічні ресурси: Scopus, Web of Science; повнотекстові (надані на час воєнного стану): ACM Digital Library, ASTM Compass, BMJ (British Medical Journal), Cambridge University Press, EBSCO Health, Elsevier Health, IOPscience, Research4Life.

Підтримка відкритої науки

Протягом 2025 року співробітники бібліотеки активно продовжували діяльність у напрямку управління дослідницькими даними. Фахівці бібліотеки не лише забезпечували традиційну підтримку інституційного репозитарію університету, а й активно долучались до вебінарів з відкритої науки та управління дослідницькими даними, вивчали напрацювання та рекомендації провідних бібліотек університетів України та відомих зарубіжних університетів. В подальшому це дасть змогу детально висвітлити для наших наукових співробітників різні аспекти щодо роботи з даними дослідження: від пошуку наборів даних до їхнього повторного використання.

Репозитарій НУК імені адмірала Макарова (DSpace)

Електронний Інституційний Репозитарій Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (EIR NUOS <https://eir.nuos.edu.ua/>) функціонує з 2012 року. Це онлайн-система, яка слугує для збору, збереження, організації та доступу до наукових і навчальних матеріалів, створених в межах навчального закладу. Репозитарій сприяє поширенню результатів наукових досліджень, забезпечує довготривалий доступ до них і підвищує видимість робіт авторів.

У 2025 році оновлено версію програмного забезпечення DSpace до версії 9. У цій версії було додано безліч нових функцій, включаючи інтеграцію з OpenAlex для імпорту контенту, роблячи репозитарій більш сучасним та функціональним для академічних інститутів. Це етап стабілізації та оптимізації, що закладає основу для більших змін у наступних версіях, це в першу чергу покращення продуктивності, безпеки, нові функції та орієнтація на майбутнє, перехід на більш сучасний стек технологій, значні покращення модульної структури, покращене управління метаданими, більш поширені можливості пошуку, виправлення помилок.

Станом на 01.01.2026 р. у репозитарії НУК налічується 10 361 документ. Протягом 2025 року додано 2 167 нових матеріалів, включно з 1 009 випускними кваліфікаційними роботами здобувачів вищої освіти (478 бакалаврських та 531 магістерських робіт) та 8 дисертаційними роботами на здобуття ступеня доктора філософії (PhD). Загалом розміщено шляхом самоархівування – 1 532 документа, завантажено фахівцями бібліотеки, як депозиторами – 635 публікацій.

Найпопулярніше зібрання за кількістю переглядів:

- матеріали міжнародних науково-технічних конференцій «Інновації в суднобудуванні та океанотехніці» – 1 384 перегляди.

Найпопулярніші публікації за кількістю переглядів:

- Математична модель процесів перетворення енергії у хвильової електростанції;
- Психолого-педагогічний аспект підготовки майбутніх юристів до роботи з мігрантами;
- Розробка програмного забезпечення мобільного застосунку «Реабі» для контролю та реабілітації фізичного стану людини;
- Communicative socialization of students;
- Сучасні проблеми автоматики та електротехніки (СПАЕ–2025);
- Розвиток територіальних громад в Україні через ефективне залучення міжнародних інвестицій;
- Алгоритмізація та програмування мовами Kotlin, C/C++;
- Українська мова за професійним спрямуванням.

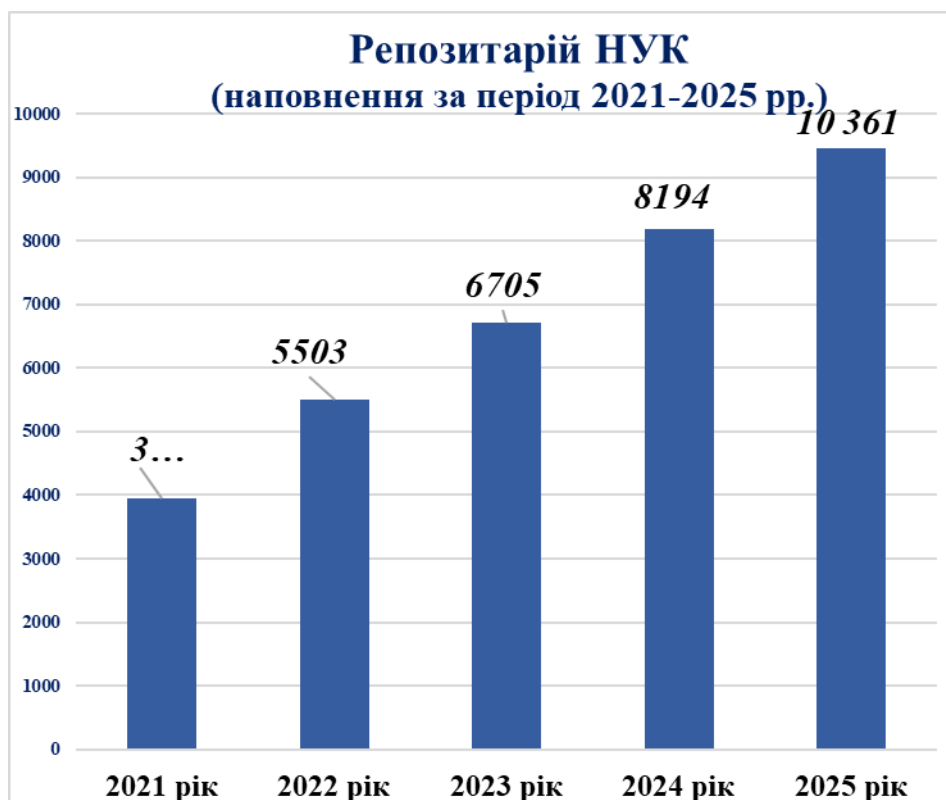
У 2025 році зафіксовано суттєве зростання кількості документів, розміщених в інституційному репозитарії університету: з 8 194 документів у 2024 році до 10 361 документів у 2025 році, що становить приріст на 2 167 документів. Така динаміка свідчить про посилення ролі репозитарію як інструменту збереження та поширення результатів наукової й освітньої діяльності.

Основними чинниками зростання показника наповнення репозитарію є: обов'язкове розміщення публікацій науковців згідно Наказу ректора університету про підвищення публ. активності, посилення вимог щодо обов'язкового подання електронних примірників кваліфікаційних робіт до репозитарію, що пов'язано з дотриманням принципів відкритої науки, академічної доброчесності та внутрішнього контролю якості; інтеграція репозитарію в освітній та

науковий процес. В українських реаліях, в умовах війни, репозитарій виконує не лише інформаційну функцію, а й функцію збереження наукової спадщини, забезпечуючи доступ до результатів досліджень, матеріалів конференцій, наукових статей, звітів, навчально-методичної літератури тощо незалежно від фізичного стану бібліотечних фондів та приміщень.

Посилення консультаційної підтримки з боку Наукової бібліотеки, супровід самоархівування, редагування метаданих і робота з викладачами сприяли збільшенню кількості розміщених документів та зменшенню бар'єрів для авторів, які дедалі частіше розглядають репозитарій як інструмент підвищення видимості публікацій та зростання цитованості.

Отже, зростання обсягу контенту в інституційному репозитарії у 2025 році є результатом поєднання нормативних та організаційних чинників і підтверджує ефективність обраної університетом політики розвитку відкритої науки.

Упродовж 2025 року моніторинг відвідуваності вебсторінки інституційного репозитарію здійснювався, зокрема, із застосуванням сервісу Google Analytics. Високі показники користувацької активності та кількості звернень до платформи DSpace підтверджують її затребуваність, зручність у використанні та доступність для користувачів незалежно від їхнього місцезнаходження.

У 2025 році співробітники Інформаційно-бібліографічного відділу Наукової бібліотеки надали науково-педагогічним працівникам університету понад 2 255 консультацій з питань самоархівування наукових і навчально-методичних праць. В умовах воєнного стану консультаційна підтримка здійснювалася у змішаному форматі: як у форматі особистого звернення, так і активно застосовувалися дистанційні канали комунікації – електронна пошта, телефонні дзвінки, а також онлайн-платформи Zoom, Viber, Telegram, Messenger у Facebook та інші доступні сервіси.

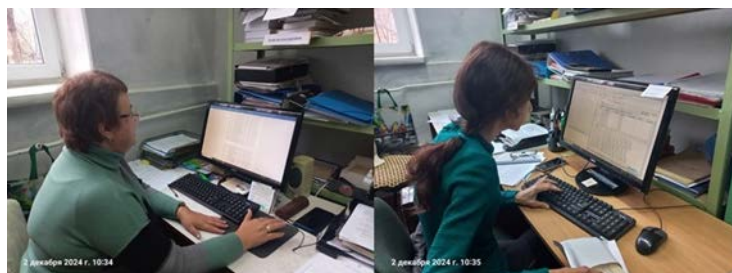
Електронний каталог

Ресурсна база **електронного каталогу** на 01.01.2026 р. складає 390 935 записів, у т.ч. НБ – 368 213 записів, філії – 22 722 записи.

Кількість введених записів до ЕК за звітний рік складає, всього 7 956 (НБ – 7 956, філії – 0). Кількість звернень: всього – 72 534 (НБ – 72 534, філії – 0).

У 2025 році в зв'язку з приєднанням до Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського було **об'єднано електронні каталоги бібліотек** вищезазначених університетів.

За допомогою АБІС «УФД/Бібліотека» у НБ НУК здійснюються процеси комплектування та обліку бібліотечного фонду, ведення електронних каталогів, списання літератури тощо. Функціонал системи забезпечує тематичний відбір літератури, підготовку довідок щодо ресурсного забезпечення освітніх компонентів для акредитації та ліцензування освітніх програм, а також обробку статистичних даних для формування звітів.

Оновлена сучасна версія АБІС «УФД/Бібліотека» інтегрована з іншими бібліотечними системами, надає можливість реалізації «Стратегії розвитку Наукової бібліотеки НУК імені адмірала Макарова на 2026–2030 роки» щодо розширення доступу до електронних баз даних і документів університетського репозитарію з можливістю їх перегляду й завантаження.

На сайті бібліотеки розміщено посилання на **Електронний каталог** <https://library-service.com.ua:8443/mknuk/>.

Вебсайт

Потужним засобом інформаційного обслуговування фізичних та віртуальних користувачів є вебсайт (www.lib.nuos.edu.ua) Наукової бібліотеки. Саме він сприяє просуванню інформації 24/7 про наявні можливості книгозбірні, різноманіття її інформаційних ресурсів, забезпечує доступ до них, представляє і оперативно рекламує всі аспекти її діяльності, створює привабливий образ бібліотеки. Сайт Наукової бібліотеки НУК імені адмірала Макарова є дієвим інформаційним ресурсом, що забезпечує надання користувачам широкого спектра бібліотечно-інформаційних послуг. Вебресурс вирізняється актуальністю, повнотою та доступністю інформації, орієнтований на підтримку освітнього й наукового процесів бібліотеки та університету загалом. Сайт надає користувачам можливість скористатися електронним каталогом і інституційним репозитарієм, переглянути віртуальні виставки, отримати інформацію про культурно-мистецькі заходи тощо. Крім того, через сайт бібліотеки забезпечується доступ до баз даних наукового цитування Scopus та Web of Science, колекцій наукової та технічної літератури від міжнародного наукового

видавництва Research4Life, до повнотекстової бази даних компанії Elsevier – ScienceDirect, тощо. Для науковців університету на сайті регулярно публікуються анонси та графіки вебінарів від компанії Clarivate Analytics та Державної науково-технічної бібліотеки України.

Корисну інформацію користувачі можуть отримати в розділах «Студенту», «Аспіранту», «Науковцю», «Дистанційні послуги та сервіси бібліотеки», «Безкоштовні сервіси перевірки на плагіат», «Електронні ресурси», «Бібліо-репортер», «Бібліо-профі» та ін.

Матеріали сайту Наукової бібліотеки регулярно поповнюються, актуалізуються та редагуються. Упродовж 2025 року проведено значну роботу з оновлення контенту та додано нові рубрики: «Рейтинг ЗВО», «Безкоштовні сервіси перевірки на плагіат», «Сервіс для безкоштовного оформлення списків використаних джерел».

У розділі «Бібліо-профі» (підрозділ «*Корисні ресурси для бібліотечних фахівців*»)

- оновлено інформацію про публікації співробітників бібліотек ЗВО у фахових виданнях та надано посилання на новий сайт НБ ім. М. Максимовича;
- введено нову рубрику «Бібліотечні асоціації»;
- оновлено й проілюстровано дані про безкоштовні освітні онлайн-курси, блоги бібліотек ЗВО України;
- доповнено новою інформацією підрозділ «Професійні періодичні видання».

Також відредаговано розділи «**Наукова діяльність**» (підрозділи: «*Дослідження*», «*Бібліографічні видання*»).

У зв'язку з приєднанням до Наукової бібліотеки НУК імені адмірала Макарова бібліотеки Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського створено «Відділ обслуговування користувачів Навчально-наукового педагогічного інституту та Філологічного факультету». У зв'язку з цим оновлено інформацію на сайті бібліотеки в розділах «Про нас» («Структура») та «Дистанційні послуги та сервіси», а також доповнено актуальними матеріалами ресурс «Екскурс-путівник для першокурсника».

У 2025 році сайт бібліотеки відвідали 39 425 користувачів (у 2024 році — 34 382; приріст становить 5 043 звернення). Ресурсом користуються не лише в Україні, що підтверджується статистичними даними. Географія відвідувань охоплює низку країн, зокрема Китай, США, Сінгапур, Німеччину, Польщу, Ірландію, Туреччину, Швецію. Активність користувачів відзначено в містах Київ, Миколаїв, Ланьчжоу, Шанхай, Сінгапур, Львів, Одеса, Дніпро та інших.

2. Організація обслуговування користувачів

2.1 Кількісні показники обслуговування користувачів

Упродовж звітнього року обслуговування користувачів Наукової бібліотеки здійснювалося відповідно до чинних нормативно-правових документів і «Правил користування Науковою бібліотекою» з урахуванням сучасних вимог до інформаційного забезпечення освітнього та наукового процесів. Діяльність у цьому напрямі була спрямована на забезпечення доступності бібліотечних ресурсів, підвищення якості обслуговування та задоволення інформаційних потреб користувачів. Бібліотека забезпечувала доступ до документних фондів, електронних ресурсів, баз даних і ресурсів відкритого доступу. Обслуговування здійснювалося в традиційному та дистанційному форматах із використанням цифрових сервісів, що дало змогу забезпечити безперервність надання бібліотечних послуг і розширити коло віртуальних користувачів.

У зв'язку з реорганізацією Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського та його приєднанням до Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова у структурі Наукової бібліотеки було створено відділ обслуговування користувачів Навчально-наукового педагогічного інституту та Філологічного факультету, у складі якого функціонують абонемент і читальний зал.

Крім Наукової бібліотеки НУК, бібліотечні послуги надавалися у філіях університету: бібліотеці Первомайського навчально-наукового інституту та технічній бібліотеці Херсонського навчально-наукового інституту НУК. У звітньому році через безпекову ситуацію в м. Херсон співробітників бібліотеки філії Херсонського навчально-наукового інституту було тимчасово

переміщено до м. Миколаєва, унаслідок чого протягом 2025 року обслуговування користувачів у цій бібліотеці не здійснювалося. З огляду на це планові показники книговидачі та кількості користувачів, обслугованих усіма структурними підрозділами Наукової бібліотеки, не були виконані з об'єктивних причин, зумовлених тимчасовим припиненням роботи бібліотеки філії Херсонського навчально-наукового інституту через безпекову ситуацію в регіоні.

Загалом, зростання кількості відвідувань у звітному році відбулося насамперед завдяки розвитку та активному використанню дистанційних форм обслуговування, що забезпечили розширений доступ користувачів до вебресурсів бібліотеки. Значно збільшилася кількість звернень до інституційного репозитарію, Електронного каталогу та офіційного сайту бібліотеки, що підтверджує зростання ролі онлайн-сервісів у задоволенні інформаційних потреб користувачів.

Кількісні показники роботи бібліотеки університету з обслуговування користувачів за 2025 рік виглядають таким чином:

Таблиця 1. Загальні показники роботи бібліотеки НУК ім. адм. Макарова з організації обслуговування користувачів

Показники роботи	План	Виконання	+ / –
Користувачі	26 950	25 993	– 957
Книговидача	327 000	326 623	– 377
Відвідування	171 200	636 517	+ 465 317

Таблиця 2. Кількість користувачів, обслугованих бібліотекою НУК ім. адм. Макарова

Користувачі	План	Виконання	+ / –
Всього	26 950	25 993	– 957
Наукова бібліотека	25 000	25 161	+ 161
Філії	1 950	832	– 1 118

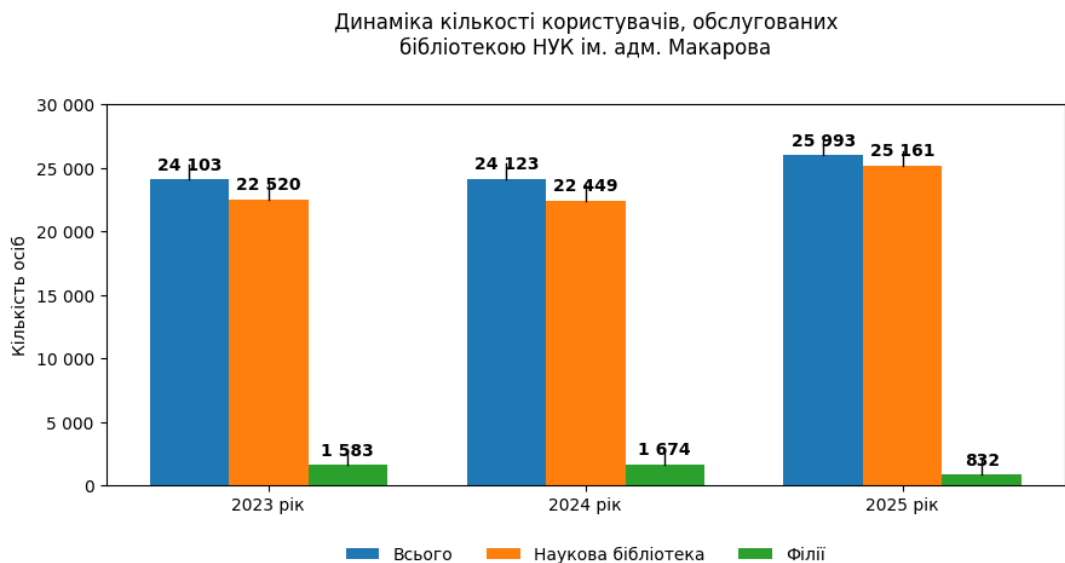
Діаграма 1. Кількість користувачів, обслугованих бібліотекою НУК ім. адм. Макарова

Таблиця 3. Динаміка кількості користувачів, обслугованих бібліотекою НУК ім. адм. Макарова

	2023	2024	2025
Всього	24 103	24 123	25 993
Наукова бібліотека	22 520	22 449	25 161
Філії	1 583	1 674	832

Діаграма 2. Динаміка кількості користувачів, обслугованих бібліотекою НУК ім. адм. Макарова

Таблиця 4. Кількість користувачів за єдиним обліком по бібліотеці НУК ім. адм. Макарова

	Всього	у т.ч. студентів за єд. обліком	у т.ч. студентів (%)
Всього	8 564	7 282	85 %
Наукова бібліотека	7 762	6 600	85 %
Філії	802	682	85%

У порівнянні з 2024 роком кількість користувачів, обслугованих усіма структурними підрозділами Наукової бібліотеки, зросла на 2 712 осіб, що зумовило збільшення загальної кількості обслугованих користувачів по бібліотеці на 1 870 осіб. Зростання показників пояснюється створенням у структурі Наукової бібліотеки відділу обслуговування користувачів Навчально-наукового педагогічного інституту та Філологічного факультету, у складі якого функціонують абонемент і читальний зал. За єдиним обліком у Науковій бібліотеці та філіях 85 % користувачів становлять студенти.

Таблиця 5. Кількість документо видач по бібліотеці НУК ім. адм. Макарова

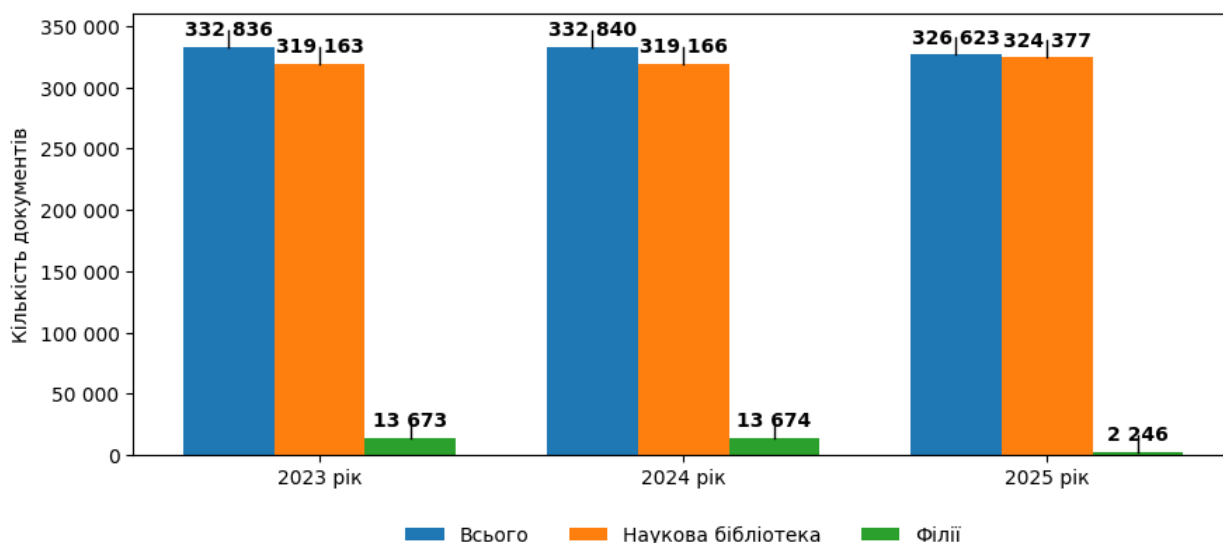
Книговидача	План	Виконання	+ / –
Всього	327 000	326 623	– 377
Наукова бібліотека	320 000	324 377	+ 4 377
Філії	7 000	1 246	– 4 754

Таблиця 6. Динаміка загальної документо видачі по бібліотеці НУК ім. адм. Макарова

	2023	2024	2025
Всього	332 836	332 840	326 623
Наукова бібліотека	319 163	319 166	324 377
Філії	13 673	13 674	2 246

Діаграма 3. Динаміка загальної документо видачі по бібліотеці НУК ім. адм. Макарова

Динаміка загальної документо видачі
по бібліотеці НУК ім. адм. Макарова

Таблиця 7. Документо видача за цільовим призначенням (у % від загальної кількості документо видачі) по бібліотеці НУК ім. адм. Макарова

За цільовим призначенням	Всього	Наукова бібліотека	Філії
Наукові видання	14,5	14,5	0,4
Навчальні видання	70	70	98
у т.ч. е-видання та їх копії (% від видачі навч. видань)	14,1	14,3	–

Таблиця 8. Динаміка документовидачі за цільовим призначенням по бібліотеці НУК ім. адм. Макарова

	2023	2024	2025
Наукові			
Всього	58 185	46 252	47 522
Наукова бібліотека	58 108	46 174	47 514
Філії	77	78	
Навчальні			
Всього	236 613	228 622	228 280
<i>у т.ч. в е/формі</i>	32 436	37 380	32 402
Наукова бібліотека	224 907	215 079	226 085
<i>у т.ч. в е/формі</i>	23 136	27 930	32 402
Філії	11 706	13 543	2 195
<i>у т.ч. в е/формі</i>	9 300	9 450	—

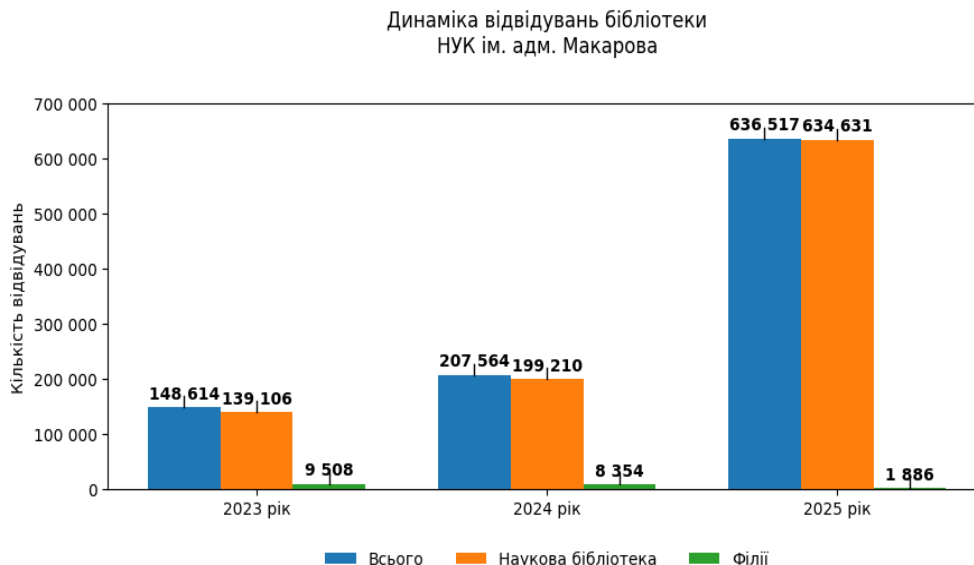
Таблиця 9. Кількість відвідувань бібліотеки НУК ім. адм. Макарова

Відвідування	План	Виконання	+ / –
Всього	171 200	636 517	+ 465 317
Наукова бібліотека	166 000	634 631	+ 468 631
Філії	5 200	1 886	– 3 314

Таблиця 10. Динаміка відвідувань бібліотеки НУК ім. адм. Макарова

	2023	2024	2025
Всього	148 614	207 564	636 517
Наукова бібліотека	139 106	199 210	634 631
Філії	9 508	8 354	1 886

Діаграма 4. Динаміка відвідувань бібліотеки НУК ім. адм. Макарова

У звітному році планові показники відвідувань були значно перевиконані за рахунок зростання кількості звернень до вебресурсів Наукової бібліотеки. Водночас показники книговидачі та кількості обслугованих користувачів по Науковій бібліотеці перевиконано, тоді як у філіях вони не виконані у повному обсязі через припинення обслуговування користувачів у технічній бібліотеці Херсонського навчально-наукового інституту НУК імені адмірала Макарова у зв'язку з безпековою ситуацією.

Упродовж року проводилася активна робота з популяризації бібліотечних ресурсів та послуг, зокрема через дистанційні сервіси та вебресурси бібліотеки. Це сприяло підвищенню ефективності використання як традиційних, так і електронних ресурсів, а також зміцненню іміджу бібліотеки як сучасного інформаційного центру університету.

2.2 Виховна, комунікативна та інформаційно-пізнавальна діяльність

Одним із найбільш репрезентативних напрямів діяльності Наукової бібліотеки, що формують її публічний імідж, є організація соціально-культурних заходів. Реагуючи на виклики часу, у 2025 році бібліотека продовжувала трансформуватися у багатофункціональний освітньо-культурний простір університету. Надаючи користувачам широкий спектр сервісів, вона сприяла вільному обміну ідеями та створювала адаптивне середовище для інтелектуального й духовного збагачення особистості.

Пріоритетами діяльності у 2025 році було визначено:

- системне висвітлення здобутків професорсько-викладацького складу та університету загалом;
- створення комфортного освітнього середовища для поглибленого вивчення навчальних дисциплін;
- бібліотека – це майданчик для інтелектуальної комунікації;
- формування покоління, де українська мова, патріотизм та толерантність є духовною основою особистості ;
- створення привабливого образу бібліотеки , популяризація сервісного потенціалу.

Протягом звітнього року університетська бібліотека продовжувала позиціювати себе не тільки як джерело достовірних електронних ресурсів та цифрових активів, а й головним місцем проведення інтелектуальних і просвітницьких заходів для академічної спільноти. Всього в 2025 році було підготовлено та проведено 291 масовий захід (НБ – 269, філії – 22). Для порівняння: у 2024 році – проведено 244 заходи (НБ – 215, філії – 29). Із загальної кількості масових заходів підготовлено і проведено 18 комплексних (НБ – 17, філії – 1). У 2024 році проведено 18

комплексних заходів (НБ – 16, філії – 2). Кожний захід – це живе спілкування, яскраві враження, обмін ідеями. Про це свідчить збільшення їх відвідувань. В 2025 році заходи, організовані бібліотекою, відвідало 2 230 користувачів (у 2024 році – 2 078), на заходах НБ були присутні 2 208 користувачів (у 2024 році – 2 025), у філії – 22 користувача (у 2024 році – 53).

Виставкова діяльність – потужний інструмент візуалізації та промоції фонду. Вона забезпечує швидку навігацію в інформаційному просторі, стимулює читацький інтерес та активізує його пізнавальну діяльність, розкриває багатогранність ресурсів бібліотеки. Кожна виставка – це поєднання актуальності, наочності та оперативності. Її ключові функції: системне представлення конкретних видань відповідно до теми; допомога користувачу у виборі якісної літератури за певним запитом; створення привабливого візуального середовища в приміщенні книгозбірні.

За звітний рік бібліотекою НУК ім. адм. Макарова проекспоновано 249 книжково-ілюстративних виставок (НБ – 230, філії – 19), на яких було представлено 8 136 документів (НБ – 7 995, філії – 141). У порівнянні з 2024 роком маємо кількісне збільшення виставок у Науковій бібліотеці на 62, але у філіях зменшено кількість виставок; представлених документів збільшилось на 959 примірники (НБ – на 1 213 прим., філії – зменшення представлених документів дорівнює 254 прим.). Зменшення показників у філіях пояснюється тим, що у звітному році у зв'язку з безпековою ситуацією у м. Херсоні співробітників філії Херсонського навчально-наукового інституту було тимчасово переміщено до м. Миколаєва, внаслідок чого протягом 2025 року обслуговування користувачів у бібліотеці філії не здійснювалося.

Створення віртуальних виставок у звітному році були невід'ємною частиною розвитку цифрового контенту тільки Наукової бібліотеки. Саме вони стали інтерактивним містком між фондами та користувачем, відкриваючи цілодобовий доступ до унікальних ресурсів НБ з будь-якої точки світу та дозволяли збільшувати цифрову аудиторію, залучаючи користувачів у дистанційному форматі. На сайті НБ НУК ім. адм. Макарова (<http://lib.nuos.edu.ua/>) у розділі «Електронні ресурси» та на сторінці бібліотеки в ФБ (<https://www.facebook.com/libnuuk>) представлено 40 віртуальних виставок, нарисів та замальовок, які презентують 460 видань.

Заходи, які було поведено у 2025 році відповідно до визначених пріоритетів у роботі бібліотеки:

- **системне висвітлення здобутків професорсько-викладацького складу та університету загалом:**

Науковою бібліотекою було організовано низку книжково-ілюстративних експозицій і виставок у межах інформаційного супроводу загальноуніверситетських та ювілейних подій зокрема:

– з нагоди проведення XVI Міжнародної науково-технічної конференції «Інновації в суднобудуванні та океанотехніці» було підготовлено розгорнуту експозицію «Наукові видання НУК імені адмірала Макарова:

сучасні досягнення – інвестиції в майбутнє», на якій представлено монографії, наукові, періодичні, навчальні та методичні видання, збірники матеріалів конференцій, а також праці науковців іноземними мовами. Серед авторів – провідні вчені зі світовим ім'ям та молоді науковці й викладачі НУК, чий дослідження формують майбутнє вітчизняної науки.

– з нагоди проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Педагогічна спадщина Василя Сухомлинського в контексті професійної освіти: міждисциплінарний вимір» бібліотекою було представлено

розгорнуту тематичну книжкову виставку «Педагогічна спадщина Василя Сухомлинського у вимірах сучасності», на якій експоновано основні праці вченого, дослідження, цитати та сучасні інтерпретації його педагогічних ідей, що не втрачають актуальності й сьогодні. Також було презентовано виставку «Освітньо-наукові здобутки викладачів Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського», що висвітлювала науковий і методичний доробок викладачів та їхній внесок у розвиток сучасної освіти й педагогічної науки.

– з нагоди урочистого засідання Вченої ради НУК, присвяченого Дню науки було представлено розгорнуту експозицію «Наука та освіта НУК імені адмірала Макарова: сучасні досягнення – інвестиції в майбутнє», що стала яскравим свідченням наукового потенціалу

університетської спільноти й визнання вагомого внеску вчених у розвиток науки та освіти України.

До знакової події – 60-річчя економічної освіти на Миколаївщині та ювілею кафедри інтелектуальної цифрової економіки Факультету економіки та екології моря – було представлено книжкову виставку «Ювілею назустріч: до 60-річчя економічної освіти на Миколаївщині», що презентувала видання, присвячені історії становлення та розвитку економічної науки в регіоні, а також висвітлювала вагомий внесок викладачів і науковців НУК у підготовку фахівців-економістів. В експозиції були представлені українські й англійські підручники, монографії, довідкові та періодичні видання.

Створено віртуальні виставки:

до 85-річчя від дня народження Г. Ф. Романовського

«Наукова та педагогічна спадщина професора Георгія Федоровича Романовського»

до 100-річчя від дня народження Ю. О. Гриця

«Боець педагог та вчений»

У відділах обслуговування НБ було організовано книжково-ілюстративні виставки літератури:

до 105-річчя НУК ім. адмірала Макарова

«Вклад науковців МННІ у розвиток МКІ-НУК: історичні витoki та сучасні досягнення»

до Дня науки в Україні

«Наукові здобутки викладачів НУК»

до 85-річчя від дня створення кафедри турбін

«Здобутки у інноваційній та науково-технічній діяльності викладачів кафедри турбін»

до 75-річчя від дня народження професора М.І. Радченка

«Науковець. Інноватор. Наставник.»

до 60-річчя від дня народження професора О.К. Чередніченка

«Науково-дослідницька та інноваційна діяльність професора О.К. Чередніченка»

до 85-річчя від дня народження Г. Ф. Романовського

«Науковець. Викладач. Ректор.»

• **створення комфортного освітнього середовища для поглибленого вивчення навчальних дисциплін:**

- заходи на допомогу навчальному процесу

«Декада першокурсника» – щорічний комплекс інформаційно-просвітницьких заходів, що допомагає новому поколінню студентів успішно адаптуватися до освітнього середовища університету.

Протягом Декади першокурсники ознайомилися з історією Наукової бібліотеки та її функціональним значенням для університетської спільноти, опанували навички ефективного пошуку літератури і роботи з навчальною та науковою інформацією. Особлива увага приділялася електронним ресурсам бібліотеки, які стануть надійними помічниками в навчанні. Студенти детально ознайомилися із сервісами офіційного сайту бібліотеки, зокрема з розділом «Студенту». Учасники заходів також дізналися про інформаційного гіда – «Екскурс-путівника для першокурсника простором Наукової бібліотеки», отримали корисні поради щодо подолання труднощів першого року навчання, а також інформацію про можливості освітнього розвитку, самореалізації та особистісного зростання тощо.

Освітній івент «Педагогічний Stand Up «Учитель 5:0» за участю В. Мозгового, заступника директора з навчально-наукової роботи ННП імені В. О. Сухомлинського НУК ім. адмірала Макарова, доктора педагогічних наук, професора. Відкрита лекція професора для здобувачів вищої освіти дозволила розкрити секрети педагогічної професії, дізнатись про те, що

«учитель 5:0» – це педагог, який не лише навчає, а й створює середовище для розвитку майбутнього покоління, упевнено змінюючи виклики

традиційної системи освіти. Для учасників заходу співробітники Наукової бібліотеки підготували перегляд нових видань **«Українська книга: обираємо, читаємо, радимо»**.

Презентація книжково-ілюстративної виставки «Педагогіка – мистецтво з мистецтв» – спільний інформаційно-пізнавальний захід Наукової бібліотеки та науково-педагогічного колективу ННП НУК мав на меті надання інформаційної підтримки першокурсникам у вивченні педагогічних дисциплін. Студентам було запропоновано огляд видань науково-педагогічних працівників ННП, представлених на експозиції, як важливого навчального й наукового ресурсу для фахової підготовки.

Створено віртуальні виставки:

«Науковий простір періодики»
 «Захист інформації в комп'ютерних мережах»
 «Економіка та економічні науки» в 2-х частинах (частина 1 – книги українською мовою, частина 2 – іноземною)
 «Прикладна механіка»
 «Педагогіка серця» Василя Сухомлинського»
 «Безпека мореплавання: «Human factor»
 «До Міжнародного дня англійської мови (English Language Day)»
 «Журналістика: місія, слово, вплив»
 «На допомогу студенту»

У відділах обслуговування НБ було організовано книжково-ілюстративні виставки:

«Навчальні видання англійською»
 «Економіка: від простого до складного»
 «Автоматичне керування»
 «Педагогічні технології інклюзивного навчання»
 «Державний устрій України: проблеми теорії та практики»
 «Електрообладнання транспортних засобів»
 «На допомогу дипломнику» тощо.

• **формування покоління, де українська мова, патріотизм та толерантність є духовною основою особистості:**

- заходи на допомогу національно-патріотичному вихованню, популяризації національних традицій:
 Презентація творчого проєкту «Чому я залишився в

Україні?» – це неймовірно зворушливі спогади студентів і викладачів про життя в Україні в умовах війни та причини, за яких вони залишилися на Батьківщині. Цікавим інформаційним доповненням до заходу стали презентації тематичних книжково-ілюстративних виставок **«Ти в нашому серці, Україно!»** та **«Незламний лютий»**.

Майстер-клас «Лялька-мотанка – сила традицій» було присвячено Всесвітньому дню

вишиванки та Дню матері. Його метою було поширення знань про побутові обереги українського народу: вишиванки, ляльки-мотанки, писанки, рушники. Студенти та співробітники протягом заняття крок за кроком опановували усі секрети виготовлення трипільської ляльки-мотанки, адже саме вона вважається давнім українським оберегом.

Майстер-клас став чудовою нагодою для всіх доторкнутися до українських традицій, ознайомитися з символікою ляльок-мотанок і власноруч створити свій оберег.

Презентація книжково-ілюстративної виставки «Усе минає, тільки слово не мине»

була проведена до Дня української писемності та мови. Виставка супроводжувалася інформаційним оглядом праць, присвячених витокам української мови та її ролі у формуванні національної ідентичності, видань з усної народної творчості, а також творів класичних і сучасних українських авторів. Представлені матеріали сприяли формуванню у студентів

поваги до рідного слова, усвідомленню його культурної цінності та значення для збереження мовної спадщини.

Створено віртуальні виставки:

- «Незламні серця України»
- «21 листопада – День Гідності та Свободи»
- «Українська історія: від легенди до правди»
- «На варті наших душ – Небесна Сотня»
- «Тризуб як символ свободи»
- «Крути: бій за майбутнє»
- «22 січня – День Соборності України»
- «242 доби історії мужності»
- «Конституція – наш закон і наша сила»
- «Мова – це час, це минуле і сучасне...»
- «Дивовижна українська мова»

У відділах обслуговування були організовані книжково-ілюстративні виставки:

до дня народження Т. Г. Шевченка

«Шевченкове слово в віках не старіє»

до річниці повномасштабного вторгнення російської федерації до України

«Незламний лютий»

до Дня Української Державності

«Майбутня доля мислилась давно»

до Дня міста

«Місто незламних, місто-герой»

до Дня захисників і захисниць України

«Присягу двічі не дають»

- бібліотека – це майданчик для інтелектуальної комунікації:

- пізнавально-розвивальні заходи

Пізнавальна краєзнавча подорож «Наш край легендою і славою овіяний» була присвячена Дню заснування міста Миколаєва, а її головною ідеєю стало знайомство зі сторінками

історії та героїчного сьогодення міста. Гармонійно доповнив атмосферу краєзнавчої подорожі ігровий квест «Місто моє – Миколаїв» та книжково-ілюстративна виставка «Край мій – гордість моя», матеріали якої висвітлювали велич і красу рідного краю.

Зустріч з відомим українським письменником-мариністом Антоном Санченком

відбулась в межах фестивалю книги та читання «Вештанка на Бузі», що об'єднала письменників, читачів і всіх, хто любить книгу. Автор розповів присутнім про свій шлях у літературі, поєднання морського досвіду і письменницької діяльності, про власний досвід у плаваннях, що став основою для багатьох його творів. Присутні мали нагоду дізнатися, як народжуються морські історії,

що надихає автора на творчість, а також поговорити про сучасну українську прозу, переклад і роль літератури в збереженні національної ідентичності.

Інтелектуально-інформаційна година «День Європи – свято миру і єдності», присвячена Дню Європи в Україні, стала майданчиком для ознайомлення з багатовіковою історією, цінностями та нормами співіснування європейських народів.

Учасникам було представлено пізнавальні факти про Європейський Союз та здобутки України на євроінтеграційному шляху, огляд книжкової виставки «Україна – серце Європи», а також тематичну вікторину «Відкриємо Європу разом».

Інформаційна година «Здоровий спосіб життя – це актуально» проведена до Всесвітнього дня здоров'я. Присутні на

заході дізналися, чому саме 7 квітня відзначають Всесвітній день здоров'я, яка його цьогорічна тема та загальна мета, важливість здоров'я для кожної людини і людства в цілому, найбільш актуальні проблеми охорони здоров'я та основні складові здорового способу життя, висновки досліджень вчених про чинники, від яких залежить здоров'я людини. Яскравим доповненням до заходу стала книжкова виставка «Здоров'я людини – багатство країни».

Створено віртуальні виставки та добірки електронних ресурсів:

«Витоки української писемності»

«Новий час – нові книги»

«Чарівне поетичне слово»

«5 червня – Всесвітній день охорони навколишнього середовища»

«Книги – кораблі думок»

«До Дня довкілля та Міжнародного дня Матері-Землі»

«Кольоровий світ дитинства»: частина перша «Художні твори», частина друга «Енциклопедії та книги для розширення світогляду»

«Невичерпна духовна скарбниця»

«Попіл Чорнобиля в наших серцях»

«Бібліографічні покажчики: орієнтири та допомога»

У відділах обслуговування користувачів організовано книжкові виставки:

до Міжнародного дня екологічних знань

«Екологічна освіта та виховання»

до Всесвітнього дня здоров'я

«Здоров'я як екологічна проблема»

до Дня Європи

«Соціальний захист: Європейський досвід»

до Міжнародного жіночого дня

«Жіночі голоси в українській літературі»

до Всесвітнього дня океанів

«Океан та океанотехніка: виклики сучасності»

➤ заходи до ювілейних дат

Літературно-мистецька візитівка «Стежками творчості генія» була присвячена 180-річчю від дня народження Івана Карпенка-Карого. Студенти

дізналися цікаві факти з життя та творчості митця, переглянули відеоролик про нього, ознайомилися з книжковою виставкою «Ми читаємо і вам радимо», де були представлені твори письменника з фонду НБ. Завершила програму заходу вікторина, додаючи інтерактиву та закріплюючи отриману

інформацію. Захід проведено за участі викладачів та митців ННГІ університету, що поєднало навчання з творчим натхненням.

Літературний дайджест «Знаменитий. Великий. Геніальний.» був присвячений Марку Твену і приурочений до 190-річчя від його дня народження. Презентація «Великий пересмішник»

надала можливість учасникам заходу ознайомитися з літературною спадщиною Марка Твена, дізнатись про справжнє прізвище та ім'я письменника, цікаві факти з біографії, кумедні випадки з життя, а також про, те, що Марк Твен

був популяризатором ідей науки і техніки та людиною з тонким неперевершеним гумором. Перегляд відеоролика «Шедевральні вислови Марка Твена» підтвердив, що письменник був не лише майстром слів, а й автором мудрих цитат і афоризмів.

Створено віртуальні виставки:

«Сто тисяч усмішок і драм: шлях Івана Карпенка-Карого» (до 180-річчя від дня народження)

«Корифей українського театру» (до 185-річчя від дня народження М.Л. Кропивницького)

«Ліна Костенко: мудрість, народжена багатством серця» (до 95-річчя від дня народження)

«Тернистими шляхами долі» (до 130-річчя від дня народження М.Т. Рильського)

«Книги-ювіляри 2025»

«Відкриття, яке змінило світ» (до 180-річчя від дня народження В.К.Рентгена)

«Внесок І. Є. Старова в розвиток архітектури класицизму Миколаєва» (до 280-річчя від дня народження І. Є. Старова)

У відділах обслуговування користувачів були організовані виставки літератури:

«Письменники-ювіляри»

«Класики українського слова»

«Ти знаєш, що ти – людина» (до 90-річчя від дня народження В. Симоненка)

«І щось мені таке болить, що це і є, напевно, Україна» (до 95-річчя від дня народження Ліни Костенко) тощо.

• **створення привабливого образу бібліотеки популяризація сервісного потенціалу:**

- **рекламно-іміджеві заходи**

Екскурсія університетською бібліотекою. Для учнів 4 класів Миколаївського ліцею № 34 була проведена ознайомча розповідь-презентація про Наукову бібліотеку та університет. Оскільки бібліотека – це завжди неосяжний світ спілкування з книгою, то до уваги учнів було запропоновано презентацію видань книжково-ілюстративної виставки «Кольоровий світ дитинства», яка познайомила їх із цікавими виданнями для дітей. Родзинкою зустрічі стала вікторина «Світ книги». Також гості були запрошені на екскурсію до Арт-центру «Арго» на виставку «Від учня до майстра», де експонувалися творчі роботи студентів муніципального академічного коледжу. Цікаву екскурсію експозицією провела директорка коледжу Л. Булатова. Зустріч завершилася відгуками ліцеїстів про університет та бібліотеку і їхніми сподіваннями на майбутнє навчання в університеті.

До Всеукраїнського дня бібліотек у відділах обслуговування організовано книжково-ілюстративні виставки:

- «Вітрила книг дарують нам знання»
- «Бібліотека – неосяжний світ можливостей»
- «Наукова бібліотека НУК – навчально-науковий простір знань»

Для популяризації читання та інформування про визначні події в житті України та світу,

протягом 2025 року співробітники бібліотеки готували **інформаційні повідомлення** з циклу «Календарний ритм», які супроводжувались добірками різножанрових книг та покликаннями з мережі інтернет. Всього було підготовлено 14 таких повідомлень.

Підбиваючи підсумки соціокультурної діяльності бібліотеки університету, варто зазначити, що реалізовані заходи стали платформою для візуалізації власного потужного ресурсного потенціалу та дозволили створити унікальний комунікативний простір.

2.3 Створення комфортних умов для користувачів

Попри складні умови воєнного часу, обслуговування користувачів відбувалося офлайн та онлайн.

Зважаючи на значні пошкодження відділів бібліотеки в Головному корпусі університету (внаслідок ракетних ударів у липні та жовтні 2022 року), обслуговування користувачів офлайн відбувалося у корпусах Навчально-наукового інституту автоматики та електротехніки, Машинобудівного навчально-наукового інституту, Навчально-наукового гуманітарного інституту та Навчально-наукового педагогічного інституту та Філологічного факультету. За запитами користувачів співробітники відділів обслуговування також надавали літературу з фондів відділів обслуговування Головного корпусу університету.

Користувачі бібліотеки також мали змогу скористатися спектром віддалених сервісів, про впровадження яких бібліотека вчасно повідомляла на своєму сайті та у Фейсбуці. Постійно вдосконалюючи свою діяльність та послуги, бібліотека прагне, щоб кожне звернення до неї було для користувача зручним, оперативним та результативним.

У більшості відділів бібліотеки користувачам надавався доступ до мережі Інтернет (Wi-Fi) (окрім відділів, що знаходяться в аварійному стані після обстрілів).

З метою покращення умов перебування користувачів та співробітників у приміщеннях книгосховища та читального залу відділу обслуговування користувачів ННІАЕ оновлено систему освітлення із заміною ламп на сучасні енергоефективні.

3. Довідково-бібліографічне та інформаційне забезпечення потреб користувачів

Співробітники Наукової бібліотеки постійно вдосконалюють систему довідково-бібліографічного та інформаційного обслуговування, яке є ключовим сервісом, що забезпечує користувачів необхідними даними на їхню вимогу та задовольняє їхні інтелектуальні потреби.

3.1 Стан довідково-пошукового апарату

Довідково-пошуковий апарат (ДПА) бібліотеки представлений системою каталогів і картотек як в традиційному, так і в електронному вигляді.

До складу ДПА Наукової бібліотеки входять:

- **Карткові каталоги:**
 - ✓ алфавітні каталоги – 14 (НБ – 11, у т. ч. генеральний алфавітний каталог, філії – 3);
 - ✓ систематичні каталоги – 11 (НБ – 8, у т. ч. генеральний систематичний каталог, філії – 3);
 - ✓ топографічні каталоги – 3 (ведуться тільки в НБ);
- **Карткові картотеки**
- **Електронний каталог**

Систематичне наповнення електронного каталогу є фундаментом цифрової трансформації бібліотеки. Реалізація цього пріоритету дозволяє модернізувати традиційний пошук у високотехнологічний сервіс, орієнтований на миттєве задоволення запитів сучасного користувача, сприяє інтеграції ресурсів бібліотеки у світовий інформаційний простір через мережу Інтернет.

Ресурсна база Електронного каталогу станом на 01.01.2026 року складає 390 935 записів (у 2024 р. – 160 454 записи):

у тому числі:

- НБ – 368 213 записи (2024 р. – 137 732)
- філії – 22 722 записи (2024 р. – 22 722)

Таблиця 1. Динаміка кількості записів в Електронному каталозі

	2023	2024	2025
Всього	159 420	160 454	390 935
Наукова бібліотека	136 698	137 732	368 213
Філії	22 722	22 722	22 722

Таблиця 2. Динаміка звернень до Електронного каталогу

	2023	2024	2025
Всього	20 713	67 875	72 534
Наукова бібліотека	20 512	67 517	72 534
Філії	201	358	–

Аналізуючи дані таблиць, порівняно з 2024 роком, бачимо, що кількість записів у Електронному каталозі збільшилась за рахунок НБ на 230 481; кількість звернень до ЕК збільшилось на 5 017 теж за рахунок Наукової бібліотеки.

Позитивна динаміка показників бібліотеки пояснюється реорганізацією структури – приєднанням бібліотеки МНУ ім. В. О. Сухомлинського до Наукової бібліотеки НУК імені адмірала Макарова, що призвело до об'єднання масивів даних двох установ та сприяло збільшенню кількісних показників НБ. Відсутність динаміки показників щодо наповнення електронного каталогу та звернень до нього користувачів філій пояснюється тим, що бібліотека Херсонського навчально-наукового інституту НУК ім. адм. Макарова у зв'язку з воєнними діями на території області та постійними обстрілами міста працює онлайн, тому вносити записи до ЕК, а також фіксувати кількість звернень до нього користувачів не мала можливості.

3.2 Довідково-бібліографічне обслуговування.

Довідково-бібліографічне обслуговування у звітному періоді передбачало виконання різних видів довідок та надання користувачам консультацій біля каталогів, використання наявних та зовнішніх електронних ресурсів, а також фаховий супровід дослідницької діяльності: від корегування бібліографічних описів до кваліфікаційного індексування наукових праць.

В 2025 році працівниками бібліотеки було виконано 35 474 довідок (у 2024р. – 32 814), таким чином, у 2025 році надано на 2 660 довідок більше, ніж у минулому році. Із загальної кількості довідок – 35 464 надано співробітниками НБ (2024р. – 32 780), 10 довідок – співробітниками бібліотек-філій (у 2024 р. – 34). Переважна кількість виконаних довідок – **тематичні**, кількість яких на кінець року склала 21 828 (62% від загальної кількості наданих довідок). У 2024 р. було надано 20 744 тематичних довідок (63 % від загальної кількості наданих довідок).

Впродовж 2025 року було виконано 21 234 довідок (у 2024 р. – 17 940) **в автоматизованому режимі** (за допомогою електронної пошти, застосунків Viber та Telegram та у телефонному режимі). Таким чином, у порівнянні з 2024 роком, показник виконання довідок в автоматизованому режимі покращився на 3 294 одиниці. Виконувались вони переважно фахівцями Наукової бібліотеки. У відсотковому співвідношенні: у 2025 році частка виконаних довідок в автоматизованому режимі становила 60 % від загальної кількості, тоді як у 2024 році – 55%.

Таблиця 3. Динаміка виконання довідок

	2023	2024	2025
Всього	32 128	32 814	35 474
Наукова бібліотека	32 025	32 780	35 464
Філії	103	34	10
у т.ч. тематичних			
Всього	20 059	20 744	21 828
Наукова бібліотека	20 030	20 730	21 818
Філії	29	14	10
В автоматизованому режимі			
Всього	17 675	17 940	21 234
Наукова бібліотека	17 600	17 940	21 234
Філії	75	–	–

Слід відзначити, що аналіз виконаних довідок дозволив зробити наступні висновки: велика кількість запитів пов'язана з виконанням навчальних завдань (написання рефератів, курсових та дипломних робіт, підготовкою до семінарських занять та науково-практичних конференцій). Переважали запити з питань сучасного розвитку суднобудування, цифрової економіки, аналізу останніх змін у морському праві, сучасної історії України, екологічним проблемам зумовленим військовою ескалацією.

Тематика бібліографічних довідок відрізнялася складністю, різноманітністю, актуальністю, тісно пов'язана з проблемами сьогодення й минулого нашої країни. Наприклад:

- Теплообмінні апарати типу бокс кулер для застосування в системах суден енергетичних установок (Козирко О. А., аспірант, кафедра турбін);
- Мікропроцесори. Мікроконтролери (Божаткін С. М., старший викладач кафедри «Комп'ютерна інженерія»);
- Моделі стратифікації експертних сценаріїв при управлінні інноваційними проєктами (Павленко А. Ю., кандидат технічних наук, кафедра інформаційних управляючих систем та технологій);
- Сталінські репресії по відношенню служителів єврейського культу та сіоністів (Надічев О. В., магістр ННГІ);
- Моделювання комп'ютерно еколого-економічних систем (Мітрофанов А. М., студент 4 курсу НН ІАЕ) та інші.

Кількість та складність виконаних довідок свідчить про постійний попит на фахову допомогу бібліотечних працівників.

Протягом року проводилося інформування користувачів щодо налаштування віддаленого доступу до наукометричних баз даних Web of Science та Scopus, повнотекстової бази даних компанії Elsevier – ScienceDirect, міжнародної платформи науково-технічної, природничої, медичної та суспільно-політичної літератури Research4life, а також можливості роботи з базами даних ACM Digital Library, Springer Nature, JSTOR, HeinOnline International Core та проводилися консультації щодо їх використання.

Крім того, **здійснювалася планова робота** з професійної індексації наукових праць співробітників університету: присвоєння індексів УДК та авторських знаків, що забезпечило якісну систематизацію публікацій та сприяло їхній швидкій інтеграції у світовий науковий

простір. Даною послугою скористувалися 1 678 користувачів (в 2024 – 720). Із загальної кількості: Наукова бібліотека – 1 668 (в 2024 р. – 700), філії – 10 (2024 р. – 20). Послуга надавалася в режимі онлайн та офлайн.

За запитом користувачів проводилося редагування бібліографічних посилань за міжнародними стилями, надавалася консультативна допомога в оформленні списків літератури за ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання».

Загалом збільшення кількісних показників довідково-бібліографічного обслуговування теж стало можливим за рахунок реорганізації структури — приєднання бібліотеки МНУ ім. В. О. Сухомлинського до Наукової бібліотеки НУК імені адмірала Макарова, що дало змогу розширити коло користувачів та доступ до об'єднаного фонду.

3.3 Інформаційно-бібліографічне обслуговування

Бібліографічне інформування виступає фундаментальною та невід'ємною складовою системи обслуговування користувачів. Протягом звітного періоду пріоритетним напрямом у режимах ВРІ (Вибіркове розповсюдження інформації) та ДЗК (Диференційоване забезпечення керівництва) стало активне впровадження електронних каналів комунікації. Ефективність надання послуг було забезпечено за допомогою комплексу власних цифрових активів та оперативного доступу до зовнішніх інформаційних ресурсів.

У 2025 році було проведено оновлення інформаційних запитів професорсько-викладацького складу університету, в результаті чого визначились пріоритетні теми, за якими викладачі хотіли б отримувати інформацію, а саме:

- Науково-методичні засади інформаційно-аналітичного супроводу цифрової трансформації освіти і педагогіки в умовах воєнного стану (Бобіна О. В., кандидат історичних наук, директор ННГІ);
- Нанопокриття та нанотехнології Матеріалознавство: література укр. та англ. мовами (Дубовий О. М., доктор технічних наук, кафедра матеріалознавства і технології металів);
- Російсько-українська війна 2022-2024 рр.» (Федоренко М. О., викладач каф. психології, філософії та соц.-гум. дисциплін);
- Вахтове обслуговування СЕУ. Безпечне несення машинної вахти (Чередніченко О.К., професор каф.експлуат. суднов. енергет. та теплоенерг.) та інші.

Таблиця 4 Динаміка надання інформації за системою ВРІ

Система ВРІ	2023	2024	2025
Групова			
Групові абоненти	15	15	25
Надано інформацій	153	320	440
Кількість тем	60	25	80
Індивідуальна			
Індивідуальні абоненти	20	20	15
Надано інформацій	152	300	225
Кількість тем	20	35	40

За системою ВРІ та ДЗК інформація надавалась тільки Науковою бібліотекою. В 2025 році за системою ДЗК обслуговано 2 абоненти, які отримали 56 інформацій за 3 темами. У процесі активного листування з науково-педагогічними працівниками університету надавалась інформація у вигляді списків літератури, експрес-інформацій, письмових довідок, доставки повнотекстового варіанту наукових статей у електронному вигляді.

У 2025 році співробітниками Наукової бібліотеки було підготовлено та проведено 22 бібліографічних огляди та 36 заходів масового інформування.

До визначних та ювілейних дат були підготовлені наступні віртуальні **бібліографічні довідки**:

- Велики митці України: Карпенко-Карий (до 180-річчя від дня народження);
- Хроніка життя українського «Мольєра» (до 185-річчя від дня народження М. Л. Кропивницького);
- В. В. Винниченко: постать епохи (145-річчя від дня народження);
- Життя, присвячене науці (155-річчя від дня народження Є. О. Патона);
- Нобелівська премія: кому і за що? (до дня заснування Нобелівської премії)

Вони розміщені на сайті Наукової бібліотеки <https://lib.nuos.edu.ua/> (розділ «Наукова діяльність» підрозділ «Бібліографічні довідки»).

3.4 Підготовка бібліографічних показників

Одним із напрямків наукової діяльності бібліотеки є укладання **бібліографічних показників**, що документують інтелектуальну спадщину та здобутки науковців університету. В 2025 році було підготовлено 3 бібліографічних показника: 2 персональних та один тематичний.

Персональні бібліографічні показники висвітлювали основні наукові та науково-методичні праці вчених НУК імені адмірала Макарова:

- Митрофанова О. С., доктора технічних наук, професора кафедри двигунів внутрішнього згоряння, установок та технічної експлуатації Машинобудівного навчально-наукового інституту (за період 2008–2025 рр.);

- Білюка І. С., кандидата технічних наук, доцента, завідувача кафедри автоматики Навчально-наукового інституту автоматики та електротехніки (за період 2002–2025 рр.).

Тематичний бібліографічний показник «Через знання – до цифрової економіки: до 60-річчя кафедри інтелектуальної цифрової економіки», містить перелік основних наукових та навчально-методичних праць викладачів, співробітників і студентів кафедри та відображає багаторічний науковий доробок кафедри інтелектуальної цифрової економіки університету.

Показники розміщено на сайті НБ <https://lib.nuos.edu.ua/> у розділі «Наукова діяльність», підрозділ «Бібліографічні видання» та в Інституційному репозитарії.

Загалом довідково-бібліографічне та інформаційне забезпечення потреб користувачів стало запорукою ефективної підтримки науково-освітнього процесу та стимулювало удосконалення інформаційної компетенції користувачів.

3.5 Формування інформаційної культури

Формування інформаційної культури користувача – це надання системи знань, умінь та навичок у пошуку необхідної інформації з різноманітних інформаційних ресурсів бібліотеки на основі використання сучасних інформаційних технологій.

Заняття з «Основ інформаційної культури» проводилися у офлайн- і онлайн- форматах. Вони проходили за 2-х годинною програмою, яка передбачала віртуальне знайомство студентів з сайтом Наукової бібліотеки, організацією обслуговування користувачів, інформаційними ресурсами, послугами, сервісами та можливостями бібліотеки, правилами бібліографічного опису документів при складанні списку використаних джерел тощо. Акцент робився на можливості пошуку необхідної інформації за допомогою власних та зовнішніх електронних ресурсів: електронного каталогу бібліотеки, репозитарію, відкритих освітніх ресурсів тощо. Під час лекцій зверталась увага також на рубрику сайту НБ «Студенту».

Загальна кількість проведених занять – 53 (НБ – 52, філії – 1).

Загалом робота з довідково-бібліографічного та інформаційного обслуговування допомагала користувачам орієнтуватись у інформаційному просторі Наукової бібліотеки, швидко і ефективно знаходити потрібну інформацію, удосконалювати знання та вміння з інформаційної культури.

4. Проектна діяльність

4.1 Участь у міжнародних проєктах

- **Консорціум EIFL-Ukraine**

За сприянням бібліотеки НУК підписав Декларацію та приєднався до Консорціуму EIFL-Ukraine. Консорціум EIFL-Україна – це національне об'єднання бібліотек, університетів і наукових установ, місія якого сприяти трансформації наукової та освітньої екосистеми України шляхом забезпечення доступу до електронних інформаційних ресурсів, розвитку

відкритої науки та підтримки професійного зростання дослідників і бібліотекарів через навчання, співпрацю та інновації. Участь у Консорціумі передбачає безкоштовний або недорогий доступ до електронних ресурсів та технологічних інформаційних платформ (продуктів), а також скасування або знижку до оплати за обробку статей для публікації у відкритому доступі. Наукова бібліотека офіційно включена до переліку установ — членів Консорціуму EIFL-Ukraine, що підтверджується інформацією на сайті ДНТБ України за посиланням: <https://dntb.gov.ua/consortium-resources-eifl-ukraine>.

- **Проект Спільнота відкритих репозитаріїв України**

Електронний інституційний репозитарій Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (eIR NUOS) за сприянням Наукової бібліотеки офіційно долучився до Спільноти відкритих репозитаріїв за підтримки платформи CORE (COncnecting REpositories, The Open University, UK, <https://core.ac.uk/>) – одного з найбільших міжнародних агрегаторів наукових документів відкритого доступу, який є

партнером для національних мереж репозитаріїв у Великій Британії, США, Австралії та інших країнах. Це національна ініціатива, очолювана Науково-технічною бібліотекою Київського політехнічного інституту імені Ігоря Сікорського) – відкрите професійне середовище для співпраці, обміну досвідом та спільного розвитку національної інфраструктури відкритої науки.

Спільнота створилася за підтримки платформи CORE, що забезпечує міжнародну індексацію відкритих наукових публікацій. Мета спільноти:

- підвищення інтегрованості репозитаріїв, покращення якості метаданих та збільшення видимості наукових результатів українських закладів глобальному науковому просторі;
- координація взаємодії між інституціями та міжнародними ініціативами з відкритої науки.

Платформа CORE індексує дослідницькі статті від постачальників даних, включаючи інституційні та предметні репозиторії, сервери препринтів, а також журнали з відкритим доступом та гібридні журнали.

CORE наразі містить 403 мільйони статей з відкритим доступом, зібраних від 14 тисяч постачальників даних з усього світу.

Установи використовують CORE в різних випадках, наприклад, для пошуку контенту з відкритим доступом, управління вмістом своїх репозиторіїв у CORE та надання рекомендацій щодо відповідних результатів досліджень, які шукають їхні користувачі.

4.2 Участь у проєкті Міністерства цифрової трансформації «Дія. Цифрова освіта»

Наукова бібліотека НУК імені адмірала Макарова – офіційний Хаб цифрової освіти Міністерства цифрової трансформації України. Для підвищення рівня медійно-інформаційної

грамотності користувачів протягом року та в межах #AllDigitalWeek 2024, «Місяця цифрової грамотності», Всесвітнього тижня медіаграмотності проводилась наступна робота:

- на сайті Наукової бібліотеки у розділі «Інтернет-ресурси» оновлено рубрику «Цифрова грамотність». Основна мета рубрики – розвиток цифрових навичок викладачів, студентів та співробітників університету, поширення практик застосування інноваційних технологій у роботі та в повсякденному житті. Рубрика містить корисні посилання на проекти Міністерства цифрової трансформації України;
- систематично проводилось інформування користувачів про нові інформаційні продукти освітньої онлайн-платформи «Дія. Освіта» на сайті бібліотеки та на сторінці бібліотеки в мережі Фейсбук;
- надавались консультації з розвитку цифрових навичок за допомогою освітніх серіалів, представлених на онлайн-платформі з цифрової грамотності <https://osvita.diia.gov.ua/courses>, надано понад 400 консультацій.

З метою підвищення власного рівня цифрової грамотності, співробітники Наукової бібліотеки брали участь в онлайн-семінарах та вебінарах із цифрової освіти.

5. Інформаційна підтримка освіти та досліджень

5.1 Формування серед університетської спільноти правил академічної доброчесності як основи якості освіти

Формування принципів академічної доброчесності як складової забезпечення якості освіти в НУК здійснюється серед здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників.

У 2025 році для здобувачів першого (бакалавр), другого (магістр) та третього (доктор філософії, PhD) рівнів вищої освіти було організовано лекції «Академічна доброчесність: курс для здобувачів освіти» та «Основи інформаційної культури», що проводилися в офлайн-форматі в Читальному залі Наукової бібліотеки (корпус ННІАЕ, пр. Центральний, 3), відділу обслуговування ННГІ (Головний корпус, пр. Героїв України, 9) та відділу обслуговування ННПІ ім. В. О. Сухомлинського та Філологічного факультету (вул. Бузника, 5).

За звітний період лекції були прочитані для здобувачів освіти Навчально-наукового гуманітарного інституту, які навчаються за спеціальностями Навчально-наукового гуманітарного інституту – В2 Дизайн, А7 Фізична культура і спорт, Факультету економіки та екології моря – D3 Менеджмент, D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок та ін. Всього підготовлено і проведено – 52 лекції, включно з науково-педагогічним складом університету.

З метою якісної підготовки до захисту випускних робіт студенти отримали докладні роз'яснення щодо «Положення про випускню кваліфікаційну роботу у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова».

Задля запобігання випадкам плагіату у випускних роботах, студентів було ознайомлено з «Порядком здійснення заходів з перевірки робіт на наявність текстових збігів/ідентичності/схожості із використанням програмно-технічних засобів».

На сайті Наукової бібліотеки (<http://lib.nuos.edu.ua>) розміщено інформацію про безкоштовні сервіси перевірки на плагіат для науковців і здобувачів освіти.

Координація роботи з антиплагіатними системами

Наукова бібліотека університету є координатором у взаємодії між антиплагіатними програмами та відповідальними особами від кафедр. У межах цієї діяльності бібліотека здійснює комунікацію з постачальниками антиплагіатних сервісів, інформує академічну спільноту про оновлення програмного забезпечення та зміну вимог до перевірки робіт, забезпечує організацію та координацію використання антиплагіатних систем в університеті, супровід відповідальних осіб по кафедрах щодо правил і процедур перевірки академічних текстів, а також консультування з питань коректного тлумачення звітів подібності та дотримання принципів академічної доброчесності.

В НУК перевірка кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти здійснювалася за допомогою програмно-обчислювального комплексу StrikePlagiarism, впровадженого з 18.10.2024 року. Безкоштовний доступ до системи діяв до кінця 2025 року. Перевірка текстових збігів за допомогою системи StrikePlagiarism здійснювалась виключно для кваліфікаційних робіт здобувачів ступенів «бакалавр» та «магістр»; дисертаційних робіт.

Також, у 2025 році університету було надано нову (демо-версію) антиплагіатної програми Identific (Литва) з безкоштовним доступом до 31 грудня 2025 року. В системі Identific є можливість для перевірки академічних текстів науково-педагогічних працівників та кваліфікаційних робіт і дисертацій.

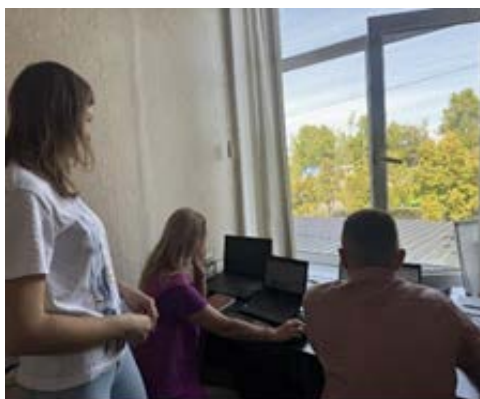
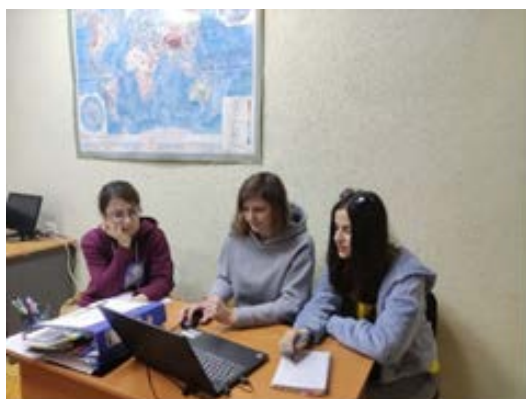
Відповідно до змін, затверджених Вченою радою НУК 25.10.2024 року (протокол № 9), до «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова» та «Порядку здійснення заходів з перевірки робіт на наявність текстових збігів / ідентичності / схожості із використанням програмно-технічних засобів», перевірка кваліфікаційних робіт здійснюється відповідальними особами на рівні випускаючих кафедр.

Доступ до антиплагіатних систем відповідальним особам надається адміністратором системи – фахівцем інформаційно-бібліографічного відділу Наукової бібліотеки.

Консультаційна робота

Для відповідальних осіб від кафедр фахівцями Наукової бібліотеки були проведені консультації та інструктажі щодо перевірки дипломних і наукових робіт в антиплагіатних програмах. У ході заходів надано роз'яснення щодо порядку доступу та роботи із системою StrikePlagiarism, та нової антиплагіатної програми Identific (Литва). Під час консультацій обговорювалися основні практичні питання перевірки робіт на наявність текстових збігів, а також особливості інтерпретації результатів перевірки.

Протягом звітного 2025 року співробітниками бібліотеки було надано 1 068 консультацій з питань перевірки документів антиплагіатними програмами.

5.2 Сприяння підвищенню публікаційної активності науковців НУК

З метою сприяння підвищенню публікаційної активності дослідників підготовлено та видано методичні рекомендації:

Костирко, Т. М. Методичні рекомендації щодо підготовки та публікації якісної наукової роботи : навч.-метод. рек. та вказівки для самостійної роботи магістрантів, асп. і науковців / Т. М. Костирко. – Миколаїв: НУК, 2025. – 73 с. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11651>

Участь в роботі щодо підготовки до державної атестації університету

Співробітники бібліотеки взяли участь у роботі з підготовки до проведення державної атестації НУК за 2020–2024рр. Була заповнена відповідна таблиця, в якій вказані наступні дані: кількість опублікованих документів, окремо, монографій, розділів монографій, статей, матеріалів конференцій, що індексуються Scopus та/або WoS із зазначенням квартилю журналу та кількості публікацій у відкритому доступі.

Всього за 2025 рік опрацьовано 6 515 документів, з них:

Для «Списку наукових статей, опублікованих та прийнятих до друку у 2025 році у зарубіжних виданнях, які мають імпаکت-фактор (окремо Scopus, Web of Science)»: опрацьовано 3 076 документа, внесено нових 938 документів, протягом року опрацьовано 172 авторських профіля.

Для «Переліку штатних науково-педагогічних та наукових працівників, які працюють за основним місцем роботи не менше шести місяців і мають не менше п'яти наукових публікацій у періодичних виданнях, які на час публікації було включено до наукометричних баз Scopus або Web of Science Core Collection та мають квартиль Q1-Q3 за даними SCImago Journal Ranking або Journal Citation Reports»: за рік оброблено та внесено 2 837 документів, опрацьовано 161 авторський профіль.

Для «Відомостей щодо показників оцінки кадрового потенціалу» згідно публікацій в наукометричних базах Scopus або Web of Science Core Collection: за рік оброблено та внесено 550 документів, з них монографій – 3, розділів монографій – 27, наукових статей з квартилями – 247, статей конференцій – 273.

Для «Списку наукових статей, опублікованих та прийнятих до друку у 2025 році» опрацьовано 52 документа.

Здійснення наукометричного аналізу публікаційної активності НУК імені адмірала Макарова

Для підготовки щорічного звіту з наукової роботи університету на замовлення проректора з наукової діяльності НУК ім. адм. Макарова співробітниками бібліотеки проводився аналіз публікаційної активності науковців університету за період 2020–2025 рр. у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science.

Для оцінки діяльності окремих науковців та університету в цілому впродовж звітного періоду здійснювався моніторинг та аналіз кількісних показників за міжнародними базами даних наукових цитувань Scopus та Web of Science Core Collection, доступ до яких 2025 року продовжено Міністерством освіти та науки України для ЗВО та наукових установ. За даними БД Scopus, WoS на кінець грудня 2025 року сумарна кількість документів в профілі університету становить 1 191 (Scopus), 770 (WoS), сумарна кількість цитувань – 7 571 (Scopus), 3 926 (WoS) разів, а індекс Гірша відповідно 31 та 25.

У 2025 році в базі даних Scopus з'явилося 132 нових публікації дослідників університету (96 статей, 30 матеріалів конференцій, 5 розділів книг, тощо), у БД WoS з'явилося 87 нових публікацій дослідників університету (85 статей, 2 матеріали конференцій), що датовані 2025 роком.

Підготовка Довідки про публікаційну активність НУК ім. адм. Макарова

Для підготовки щорічного звіту з наукової роботи університету підготовлено довідки: Наукометричний аналіз публікаційної активності НУК ім. адм. Макарова у БД Scopus і Web of Science Core Collection (зведена таблиця); Динаміка публікаційної активності НПП НУК у профілі університету в БД Scopus за останні 5 років (2020-2025); Автори-лідери за кількістю публікацій у БД Scopus та WoS за 2023-2025 рр.; Найбільш цитовані статті за останні 5 років.

Укладено аналітичні довідки щодо основних бібліометричних показників працівників кафедр, опрацьовано 14 кафедр.

Проведення перевірки наукових публікацій

У 2025 році згідно розпорядження керівництва університету з метою продовження контрактів професорсько-викладацького складу університету проводилась перевірка актуальності списків навчально-методичних та/або наукових праць викладачів за формою 11 за період з 2020 по 2025 рр. (наявність документів в Інституційному репозитарії НУК, БД Scopus та WoS). Оброблено запити 39 науково-педагогічних співробітників університету.

Актуалізація авторських профілів у базах даних та світових реєстрах унікальних ідентифікаторів авторів-науковців

Для підвищення публікаційної активності науково-педагогічних працівників університету протягом 2025 року здійснювалося консультування як у фізичному просторі, так і в онлайн-овому середовищі, й охоплювало теми академічної доброчесності, забезпечення належної ідентифікації авторів Університету в міжнародному науковому просторі, визначення основних бібліометричних показників авторів (кількості документів, кількості цитувань та індексу Гірша) відповідно до міжнародних баз даних наукових цитувань Scopus, Web of Science.

Фахівці бібліотеки надали понад 500 консультацій щодо актуалізації даних про авторів та їхній науковий доробок у Google Scholar, Scopus, Web of Science, Zenodo та системах ідентифікації науковців ORCID та ResearcherID. Допомогли вченим звести понад 30 авторських профілів у міжнародній наукометричній базі даних Scopus. Укладено аналітичні довідки щодо основних бібліометричних показників працівників кафедр, опрацьовано 14 кафедр. Перевірено 618 авторських профілів в БД Scopus та WoS.

Двічі на рік (січень, травень) у філіях НУК (м. Херсон та м. Первомайськ) надавалась інформація щодо наукометричних показників вчених, які працюють в них, для уточнення та коригування показників.

Співробітники НБ НУК готові допомогти отримати консультації щодо:

- визначення наукометричних показників дослідника (кількість документів, кількість цитувань, h-індекс) за даними міжнародних наукометричних баз Scopus, Web of Science, а також пошукової системи Google Scholar
- пошуку видання для публікації результатів своїх досліджень
- актуалізації авторських профілів у наукометричних базах даних, а також реєстрація/актуалізація авторського профілю в реєстрах ORCID, Researcher ID.

Участь в акредитації освітніх програм НАЗЯВО, за якими здійснюється підготовка здобувачів освіти

Протягом 2025 р. співробітники Наукової бібліотеки надавали інформаційні довідки про ресурсне забезпечення дисциплін навчальних планів для проведення акредитації, ліцензування освітніх програм. Для кожної освітньої програми було підготовлено пакет документів: інформацію з книгозабезпеченості усіх дисциплін, які викладаються для здобувачів ОП; інформацію про наявні наукометричні та наукові БД в НУК імені адмірала Макарова на час перевірки; інформацію про наявність в фонді НБ НУК актуальних фахових видань і фахових періодичних видань.

6. Наукова діяльність

Наукова діяльність університетської бібліотеки займає важливе місце в системі сучасної вищої освіти, забезпечуючи фундамент для розвитку наукового середовища університету. Завдяки організації та участі в наукових заходах, підготовці науково-методичних матеріалів, популяризації результатів наукової діяльності, бібліотека є важливим центром наукового розвитку та надійним партнером університетської спільноти у здійсненні досліджень.

6.1. Організація та проведення науково-практичних конференцій

Наукова діяльність бібліотеки знаходить своє відображення в організації та проведенні науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів та інших фахових заходів,

присвячених актуальним питанням розвитку бібліотечно-інформаційної справи.

У 2025 році Наукова бібліотека НУК імені адмірала Макарова – методичний центр бібліотек ЗВО м. Миколаєва – організувала та провела VIII

Всеукраїнську науково-практичну конференцію

«Університетська бібліотека: сучасний формат освітньо-наукової діяльності в період глобальних викликів», присвячену 105-річчю заснування бібліотеки. Вперше захід відбувся у змішаному форматі та об'єднав понад 130 учасників – керівників та провідних фахівців бібліотек закладів вищої освіти України, фахівців публічних бібліотек, науковців, викладачів, архівістів, музейників і видавців з різних регіонів України. У межах конференції були представлені змістовні доповіді та виступи з актуальних питань бібліотечної, наукової та освітньої сфер.

Зокрема, з доповіддю «Трансформація університетської бібліотеки: досвід минулого та виклики майбутнього» виступила Костирко Т. М., директор Наукової бібліотеки НУК імені адмірала Макарова, кандидат наук із соціальних комунікацій. Вона окреслила ключові етапи становлення Наукової бібліотеки НУК та стратегічні напрями її розвитку в майбутньому.

Сучасні методи аналізу великих даних та їх вплив на зміну уявлень про штучний інтелект було розглянуто у доповіді «Розвиток теорії інтелекту в сучасних умовах обробки великих даних» Шаронової Н. В., доктора технічних наук, професора, професора кафедри інтелектуальних комп'ютерних систем навчально-наукового інституту соціально-гуманітарних технологій Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (м. Харків).

Стеценко Н. С., кандидат юридичних наук, асистент кафедри теорії та історії права, провідний бібліотекар Наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (м. Харків), презентувала доповідь «Університетська бібліотека – скарбниця знань і простір еколого-правового просвітництва», де представила досвід бібліотеки НЮУ ім. Я. Мудрого у формуванні екологічної та правової свідомості студентів.

Чугуєва І. Є., кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології НУК імені адмірала Макарова (м. Миколаїв), у своїй доповіді «Темпоральні виміри стресу війни у цивільних осіб» висвітлювала тему глибокого впливу війни на психіку людини.

У виступі «Роль бібліотеки у формуванні навичок інформаційної, медійної та цифрової грамотності громадян», який представила Дмитричева В. І., завідувача Регіональним тренінговим центром Миколаївської обласної універсальної наукової бібліотеки (м. Миколаїв), було висвітлено значення цифрової грамотності у сучасному суспільстві та роль бібліотек в її розвитку.

У рамках роботи конференції було представлено низку змістовних доповідей, що висвітлювали актуальні напрями розвитку бібліотек, архівів та музеїв у сучасних умовах.

Хасцький О. П., директор музею Навчально-наукового педагогічного інституту імені В. О. Сухомлинського НУК імені адмірала Макарова, кандидат історичних наук, доцент (м. Миколаїв), у доповіді «Музеї і бібліотеки закладів вищої освіти: форми співпраці» окреслив ключові вектори взаємодії між музейними та бібліотечними підрозділами ЗВО, акцентувавши увагу на спільних проєктах і просвітницьких ініціативах.

Картузов К. М., заступник директора з основної діяльності Державного архіву Миколаївської області (м. Миколаїв), представив доповідь «Використання цифрових ресурсів державних архівів у викладанні гуманітарних дисциплін на прикладі фонду «Канцелярія Миколаївського військового губернатора», у якій продемонстрував можливості застосування архівних електронних ресурсів у навчальному процесі.

Ніколаєнко Н. М., директор Наукової бібліотеки Державного біотехнологічного університету, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент (м. Харків), у виступі «Використання управлінського потенціалу в бібліотеці для забезпечення освітнього і наукового процесів ЗВО під час війни» висвітлила ефективні управлінські стратегії, що сприяють стабільній роботі бібліотеки в умовах воєнного стану.

Шамрай-Яблонська Н. А., провідний бібліотекар Центральної міської бібліотеки ім. М. Л. Кропивницького (м. Миколаїв), у виступі «Слово як зброя: книги про війну та суспільна потреба бібліотек говорити про них» наголосила на важливості формування бібліотечних колекцій, присвячених темі війни, та ролі бібліотек у підтримці суспільного діалогу.

Директор видавництва Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (м. Миколаїв) Тихомирова Л. О. у виступі «Видавництво НУК на межі фронту під час широкомасштабного вторгнення» представила діяльність університетського видавництва в умовах війни.

Заступник директора бібліотеки Чорноморського національного університету ім. Петра Могили (м. Миколаїв) Колесник Л. В. у виступі «Бібліотеки ЗВО в умовах викликів та випробувань: досвід життєдіяльності» розповіла про досвід збереження ефективної діяльності бібліотек у складних умовах сьогодення.

Також було презентовано практичний досвід і теоретичні напрацювання співробітників Наукової бібліотеки НУК (*Детальніше – у розділі 6.2 «Участь у професійних заходах»*).

Також, відповідно до програми конференції, учасникам були представлені стендові доповіді.

Цікавим інформаційним доповненням стали книжкові експозиції «Нові надходження в часи війни» та «Книги видавництва НУК із фонду Наукової бібліотеки».

Представлені матеріали справили приємне враження та викликали щире зацікавлення гостей.

Конференція стала потужним майданчиком

професійного діалогу, сприяла обміну досвідом, зміцненню партнерств і пошуку інноваційних рішень для подальшого розвитку бібліотечної справи. Матеріали науково-практичної конференції розміщені на сайті Наукової бібліотеки у розділі «Наукова діяльність», підрозділ «Конференції. Семінари» <https://lib.nuos.edu.ua/> та в Інституційному репозитарії НУК: <https://eir.nuos.edu.ua/home>

6.2 Участь у професійних заходах:

- **X Міжнародна конференція «University Library at a New Stage of Social Communications Development».** Тема конференції 2025: «Бібліотеки ЗВО: прогнозована трансформація чи бурхлива невизначеність?» – Дніпро: Наукова бібліотека Українського державного університету науки і технологій, 2025.

Костирко Т. М. «Педагогічна функція університетської бібліотеки в умовах цифровізації та воєнного стану в Україні»

• **XVI Міжнародна науково-технічна конференція «Інновації в суднобудуванні та океанотехніці». – Миколаїв: НУК імені адмірала Макарова, 2025.**

Костирко Т. М., Білоножко К. С. «Політики впровадження штучного інтелекту в університетах України»

• **XII Міжнародна науково-практична конференція «Сучасна бібліотечно-інформаційна безперервна освіта: майбутнє твориться сьогодні». – Київ: УБА, 2025.**

Костирко Т. М. «Впровадження штучного інтелекту в академічну екосистему: роль академічних бібліотек»

• **VI науково-практична конференція «Бібліотеки і суспільство: рух у часі та просторі», присвячена 105-річчю Наукової бібліотеки ХНМУ. – Харків: ХНМУ, 2025.**

Белодед О. В., Могильна О. Л. «Підвищення професійної компетентності бібліотечного фахівця як запорука успішної діяльності бібліотеки»

• **VIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Університетська бібліотека: сучасний формат освітньо-наукової діяльності в період глобальних викликів», присвячену 105-річчю заснування Наукової бібліотеки НУК імені адмірала Макарова. – Миколаїв: НУК, 2025.**

✓ Костирко Т. М. «Трансформація університетської бібліотеки: досвід минулого та виклики майбутнього»;

✓ Белодед О. В. «Наукові пріоритети в роботі Наукової бібліотеки НУК імені адмірала Макарова»;

✓ Білоножко К. С. «Університетська бібліотека, академічна доброчесність і штучний інтелект: формування політики використання ШІ в освітньому процесі»;

✓ Матвієнко О. Б. «Використання мовних моделей штучного інтелекту в роботі університетської бібліотеки»;

✓ Сімоненко Н. Є. «Популяризація науки засобами бібліотеки закладу вищої освіти»;

✓ Кузнецова І. В. «Бібліотечна діяльність крізь призму соціокультурних змін»;

✓ Тельпиш О. А. «Роль Наукової бібліотеки університету в реалізації завдань патріотичного виховання молоді (з досвіду роботи)».

6.3 Публікації у наукових та фахових виданнях:

✓ Костирко, Т. М. Впровадження штучного інтелекту в академічну екосистему : роль академічних бібліотек / Т. М. Костирко // Сучасна бібліотечно-інформаційна безперервна освіта : майбутнє твориться сьогодні : зб. матеріалів XII Міжнар. наук.-практ. конф., 26 лютого-1 березня 2025 р. – Київ : УБА, 2025. – С. 83-85. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/10607>

✓ Шемаєва, Г. В. Педагогічна функція університетської бібліотеки в умовах цифровізації та воєнного стану в Україні / Г. В. Шемаєва, Т. М. Костирко // University Library at a New Stage of Social Communications Development : тези X Міжнар. конф., Дніпро 9-10 жовтня 2025 р. – Дніпро : Наук. б-ка УДУНТ, 2025. – Режим доступу : https://conflib.ust.edu.ua/Conf_univ_Library_2025/paper/view/33643/20140

✓ SHEMAIEVA, H. V., & KOSTYRKO, T. M. (2025). Educational Function of Academic Libraries under Martial Law in Ukraine. *University Library at a New Stage of Social Communications Development. Conference Proceedings*, (10), 247–254. https://doi.org/10.15802/unilib/2025_347547 (проіндексована в БД Scopus)

✓ Костирко, Т. М. Політики впровадження штучного інтелекту в університетах України = Policies for implementing artificial intelligence in Ukrainian universities / Т. М. Костирко, К. С. Білоножко // Інновації в суднобудуванні та океанотехніці : матеріали XVI Міжнар. наук.-техн. конф., Миколаїв, 25 вересня 2025 р. – Миколаїв : НУК, 2025. – С. 827-830. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11316>

- ✓ Костирко, Т. М. Цифровий маркетинг у діяльності академічних бібліотек / Т. М. Костирко // Актуальні питання сучасного соціогуманітарного знання : матеріали XVI міжуніверситет. наук.-практ. семінара. – Харків : ХАІ, 2025. – Вип. 16. – DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15133109>
- ✓ Костирко, Т. М. Штучний інтелект як інструмент збереження культурної спадщини університетів = Artificial intelligence as a tool for preserving the cultural heritage of universities / Т. М. Костирко // Гуманітарний вісник НУК : зб. наук. праць / НУК імені адмірала Макарова. – Миколаїв : Ілліон, 2025. – Вип. 18. – С. 242-246. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11498>
- ✓ Костирко, Т. М. Трансформація університетської бібліотеки: досвід минулого та виклики майбутнього / Т. М. Костирко // Університетська бібліотека : сучасний формат освітньо-наукової діяльності в період глобальних викликів : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф., Миколаїв, 20 листопада 2025 р. – Миколаїв : НУК, 2025. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11562>
- ✓ Белодед, О. Підвищення професійної компетентності бібліотечного фахівця як запорука успішної діяльності бібліотеки = Improving the professional competence of a library specialist as a guarantee of successful library activities / О. Белодед, О. Могильна // Бібліотеки і суспільство : рух у часі та просторі : матеріали VI наук.-практ. конф., присвяч. 105-річчю Наукової бібліотеки ХНМУ, Харків, 28-29 жовтня 2025 р. – Харків : ХНМУ, 2025. С. 25-31. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11366>
- ✓ Белодед, О. В. Наукові пріоритети в роботі Наукової бібліотеки НУК імені адмірала Макарова / О. В. Белодед // Університетська бібліотека : сучасний формат освітньо-наукової діяльності в період глобальних викликів : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф., Миколаїв, 20 листопада 2025 р. – Миколаїв : НУК, 2025. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11563>
- ✓ Білоножко, К. С. Університетська бібліотека, академічна доброчесність і штучний інтелект : формування політики використання ШІ в освітньому процесі / К. С. Білоножко // Університетська бібліотека: сучасний формат освітньо-наукової діяльності в період глобальних викликів : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф., Миколаїв, 20 листопада 2025 р. – Миколаїв : НУК, 2025. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11564>
- ✓ Кузнецова, І. В. Бібліотечна діяльність крізь призму соціокультурних змін / І. В. Кузнецова // Університетська бібліотека : сучасний формат освітньо-наукової діяльності в період глобальних викликів : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф., Миколаїв, 20 листопада 2025 р. – Миколаїв : НУК, 2025. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11567>
- ✓ Матвієнко, О. Б. Використання мовних моделей штучного інтелекту в роботі університетської бібліотеки / О. Б. Матвієнко // Університетська бібліотека : сучасний формат освітньо-наукової діяльності в період глобальних викликів : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф., Миколаїв, 20 листопада 2025 р. – Миколаїв : НУК, 2025. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11565>
- ✓ Сімоненко, Н. Є. Популяризація науки засобами бібліотеки закладу вищої освіти / Н. Є. Сімоненко // Університетська бібліотека : сучасний формат освітньо-наукової діяльності в період глобальних викликів : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф., Миколаїв, 20 листопада 2025 р. – Миколаїв : НУК, 2025. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11566>
- ✓ Тельпиш, О. А. Роль Наукової бібліотеки університету в реалізації завдань патріотичного виховання молоді (з досвіду роботи) / О. А. Тельпиш // Університетська бібліотека : сучасний формат освітньо-наукової діяльності в період глобальних викликів : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф., Миколаїв, 20 листопада 2025 р. – Миколаїв : НУК, 2025. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11568>

Підготовлено та видано методичні рекомендації:

Костирко, Т. М. Методичні рекомендації щодо підготовки та публікації якісної наукової роботи : навч.-метод. рек. та вказівки для самостійної роботи магістрантів, асп. і науковців / Т. М. Костирко. – Миколаїв : НУК, 2025. – 73 с. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11651>

6.4 Підготовка бібліографічних покажчиків:

Одним із напрямків наукової діяльності бібліотеки є укладання бібліографічних покажчиків, що документують інтелектуальну спадщину та здобутки науковців університету. У 2025 році було підготовлено:

- Через знання – до цифрової економіки: до 60-річчя кафедри інтелектуальної цифрової економіки [Електронний ресурс] : бібліогр. покажчик / уклад.: К. С. Білоножко, Т. С. Панченко ; за ред. Т. М. Костирко. – Миколаїв : НУК, 2025. – 41 с. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11270>
- Митрофанов Олександр Сергійович [Електронний ресурс] : бібліогр. покажчик / уклад.: К. С. Білоножко, Т. С. Панченко ; за ред. Т. М. Костирко. – Миколаїв : НУК, 2025. – 29 с. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/11076>
- Білюк Іван Сергійович [Електронний ресурс] : бібліогр. покажчик / уклад.: К. С. Білоножко, Т. С. Панченко ; за ред. Т. М. Костирко. – Миколаїв : НУК, 2025. – 35 с. – Режим доступу : <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/10210>

Покажчики розміщено на сайті НБ <https://lib.nuos.edu.ua/> у розділі «Наукова діяльність», підрозділ «Бібліографічні видання» та в Інституційному репозитарії НУК <https://eir.nuos.edu.ua/home>

7. Маркетингова діяльність

Бібліотечний маркетинг у діяльності Наукової бібліотеки реалізовувався як система заходів, спрямованих на популяризацію бібліотечних ресурсів і послуг, формування позитивного іміджу установи та розширення кола користувачів.

Упродовж звітнього періоду використовувалися сучасні маркетингові інструменти з метою інформування цільової аудиторії про нові надходження, електронні ресурси, культурно-освітні заходи та бібліотечні сервіси, а також для забезпечення ефективної комунікації з користувачами. Основними напрямками діяльності були:

- розміщення інформації про Наукову бібліотеку НУК на офіційному сайті університету;
- висвітлення бібліотечних подій на вебсайті Бібліотеки; представлення інформації про діяльність Бібліотеки в соціальних мережах;
- співпраця з дирекціями інститутів, кафедрами, Центром молодіжної політики, студентським активом та викладачами з актуальних питань освітнього й наукового процесів;
- здійснення видавничої діяльності Бібліотеки;
- висвітлення діяльності Бібліотеки у фахових та професійних виданнях.

Здійснення маркетингової діяльності сприяло підвищенню рівня поінформованості користувачів, активізації взаємодії з цільовими аудиторіями та посиленню ролі бібліотеки в освітньому й науковому середовищі.

7.1. Реклама бібліотеки, інформаційних ресурсів та бібліотечного сервісу

Рекламно-іміджева діяльність посідає провідне місце в системі бібліотечного маркетингу, оскільки забезпечує популяризацію послуг і ресурсів бібліотеки, сприяє зміцненню її позитивного іміджу та просуванню інтелектуального продукту. Одним із ключових напрямів діяльності Наукової бібліотеки університету є активна участь у загальноуніверситетських заходах. У

звітному році було організовано низку розгорнутих книжково-ілюстративних експозицій, які висвітлювали досягнення вчених НУК імені адмірала Макарова а саме:

- «Наукові видання НУК імені адмірала Макарова: сучасні досягнення – інвестиції в майбутнє» (XVI Міжнародна науково-технічна конференція «Інновації в суднобудуванні та океанотехніці»);
- «Освітньо-наукові здобутки викладачів Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського» (Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Педагогічна спадщина Василя Сухомлинського в контексті професійної освіти: міждисциплінарний вимір»);
- «Ювілею назустріч: до 60-річчя економічної освіти на Миколаївщині» (до ювілею кафедри інтелектуальної цифрової економіки Факультету економіки та екології моря);
- «Науковець. Викладач. Ректор.» (до 85-річчя від дня народження Г. Ф. Романовського);
- «Здобутки у інноваційній та науково-технічній діяльності викладачів кафедри турбін» (до 85-річчя від дня створення кафедри турбін).

Проведення соціокультурних заходів є важливим складником іміджевої політики Наукової бібліотеки, адже вони сприяють широкому інформуванню користувачів про послуги й сервіси, розкривають можливості бібліотеки у задоволенні інформаційних потреб, залучають до читання та сприяють духовному й комунікативному розвитку. **Весь спектр проведених заходів висвітлено у розділі звіту 2.2 «Виховна, комунікативна та інформаційно-пізнавальна діяльність».**

Інтернет-простір виступає одним із найрезультативніших каналів інформування про діяльність бібліотеки, забезпечуючи своєчасне донесення відомостей про ресурси, послуги, заходи та нові надходження, а також сприяючи розширенню кола користувачів, розвитку зворотного зв'язку й формуванню позитивного іміджу установи.

Вебсайт Наукової бібліотеки Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (<http://lib.nuos.edu.ua/>) є важливим інформаційно-комунікаційним майданчиком, що забезпечує ефективну присутність бібліотеки у віртуальному просторі та сприяє популяризації її ресурсів і послуг. Він виконує функції сучасного засобу інформування, дистанційного обслуговування й рекламно-презентаційного представлення діяльності бібліотеки. Інформаційне наповнення вебсайту характеризується актуальністю, структурованістю та доступністю, що забезпечує оперативний доступ користувачів до бібліотечно-інформаційних ресурсів і сервісів. Через вебсайт користувачі мають можливість ознайомитися зі складом бібліотечного фонду, здійснювати пошук документів в електронному каталозі, користуватися матеріалами інституційного репозитарію, а також отримувати інформацію про освітні, наукові та культурно-просвітницькі заходи. Користувачам забезпечується онлайн-доступ до провідних міжнародних наукових баз даних, зокрема Scopus, Web of Science, ресурсів платформи Research4Life та повнотекстової бази даних ScienceDirect видавництва Elsevier. Окрему увагу приділено підтримці науковців: на вебсайті регулярно розміщуються анонси та графіки вебінарів компанії Clarivate і Державної науково-технічної бібліотеки України, участь у яких сприяє професійному розвитку дослідників. З метою популяризації бібліотечного фонду та розширення доступу користувачів до інформаційних ресурсів в електронному середовищі бібліотека створює віртуальні тематичні виставки літератури. У 2025 році на вебсайті Наукової бібліотеки представлено 40 віртуальних виставок, нарисів і замальовок, у межах яких експоновано 460 видань із бібліотечного фонду.

Загалом, функціонування вебсайту сприяє зміцненню позитивного іміджу бібліотеки, розширенню інформаційної взаємодії з користувачами, підвищенню доступності бібліотечних послуг та ефективному представленню діяльності бібліотеки в цифровому середовищі.

Активне використання соціальних мереж є важливим складником формування позитивного іміджу бібліотеки, оскільки вони сьогодні виступають одним із найпоширеніших каналів віртуальної комунікації. Присутність бібліотеки в соціальних мережах забезпечує ефективну взаємодію з наявними та потенційними користувачами у звичному для них інформаційному середовищі.

Наукова бібліотека представлена у соціальних мережах та відеосервісах як спільнота та у вигляді персональних акаунтів бібліотекарів:

«Фейсбук» (<https://www.facebook.com/libnuk>),

«Youtube» (<https://www.youtube.com/channel/UC-iqTD024BOqTmNL3Jli2ww>)

«Google Академія» (<https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>)

На сторінці Наукової бібліотеки в мережі Фейсбук систематично розміщуються анонси бібліотечних заходів і вебінарів, інформаційні повідомлення про події, що вже відбулись, презентуються віртуальні виставки, бібліографічні покажчики, тематичні вебдовідки, бюлетені нових надходжень тощо.

Отже, рекламно-іміджева діяльність Наукової бібліотеки була зосереджена на всебічному представленні її традиційних і цифрових можливостей, популяризації бібліотечних послуг серед реальних і потенційних користувачів та формуванні іміджу сучасної, відкритої бібліотеки як потужного інформаційного центру університету.

8. Менеджмент

8.1 Бібліотечні працівники

Персонал бібліотеки (без урахування технічного і обслуговуючого персоналу)	НБ	Філії	Бібліотека НУК
кількість штатних одиниць	28	3	31
у т.ч. жінок	28	3	31
кількість бібліотечних працівників			
у т.ч. бібліотечних працівників, які мають 3-й рівень освіти (освітньо-науковий / освітньо-творчий), науковий ступінь (кандидат наук, доктор філософії, доктор мистецтва, доктор наук)	1	–	1
з них за освітою:			
вища освіта (2-й рівень магістерський)	25	1	26
у т.ч. спеціальна	13	–	13
вища освіта (1-й рівень бакалаврський)	3	1	4
у т.ч. спеціальна	3	1	4
початкова вища освіта (молодший бакалавр)	–	1	1
у т.ч. початкова спеціальна	–	1	1
повна загальна середня освіта	–	–	–
за стажем:			
до 3 років		–	
3 - 9 років	2	–	2
10–20 років	8	1	9
понад 20 років	18	2	20
працюють повний робочий день	28	3	31

Персонал Наукової бібліотеки НУК імені адмірала Макарова є основним ресурсом її ефективної діяльності. Умови розвитку інформаційного суспільства зумовлюють постійне підвищення кваліфікації працівників і впровадження цифрових сервісів, що забезпечує якісне обслуговування користувачів та ефективне використання бібліотечних ресурсів у навчальній і науковій діяльності університету.

Всього на 01.01.2026 року в бібліотеці працює 31 співробітник (НБ – 28, філії – 3). Серед працівників бібліотеки – директор Наукової бібліотеки, кандидат наук з соціальних комунікацій, 26 бібліотечних працівників (84%) мають вищу освіту (2-й магістерський рівень), з них – 13

співробітників (42%) мають вищу спеціальну освіту. Із загальної кількості бібліотечних працівників – 2 співробітника (6%) мають стаж роботи від 3 до 9 років, 9 співробітників (29%) мають стаж роботи 10-20 років, 20 співробітників (65%) працюють у бібліотеці понад 20 років.

Структура Наукової бібліотеки:

- **Дирекція:**
директор – 1;
заступник директора з наукової роботи – 1;
заступник директора з питань автоматизації бібліотечних процесів – 1;
вчений секретар – 1.
- **Відділи обслуговування користувачів (абонемент; читальний зал):**
Кількість працівників – 12.
- **Відділ наукової, іноземної літератури та періодичних видань:**
Кількість працівників – 1.
- **Інформаційно-бібліографічний відділ:**
Кількість працівників – 6.
- **Відділ комплектування та наукової обробки літератури:**
Кількість працівників – 2.
- **Відділ бібліотечного маркетингу, інноваційної та методичної роботи:**
Кількість працівників – 3.

8.2 Методичне забезпечення бібліотечної діяльності

Методична діяльність Наукової бібліотеки НУК імені адмірала Макарова була спрямована на забезпечення основних напрямів бібліотечної роботи, упровадження інноваційних підходів та підвищення професійного рівня працівників. Особливу увагу зосереджено на розвитку фахових компетентностей, творчого мислення й професіоналізму бібліотекарів.

Планування роботи Методичного об'єднання бібліотек закладів вищої освіти м. Миколаєва здійснювалося відповідно до сучасних вимог. Упродовж звітнього періоду відбувалися планові засідання керівників бібліотек, на яких визначалися основні напрями діяльності та затверджувався річний план роботи.

Протягом року методична робота здійснювалася з урахуванням актуальних і пріоритетних напрямів діяльності бібліотек закладів вищої освіти, зокрема:

- інформаційна підтримка освітнього та наукового процесів закладів вищої освіти;
- упровадження принципів FAIR-даних у діяльність бібліотек ЗВО;
- упровадження цифрових технологій, розвиток електронних ресурсів і дистанційних сервісів;
- сприяння культурному та національно-патріотичному вихованню молоді;
- популяризація бібліотечних ресурсів і послуг у фізичному та віртуальному середовищі;
- підвищення кваліфікації бібліотечних працівників, розвиток професійних і цифрових компетентностей;
- обмін професійним досвідом і координація діяльності бібліотек ЗВО.

8.2.1. Додаткова бібліотечна освіта. Система підвищення кваліфікації.

Університетська бібліотека виконує важливу роль у забезпеченні освітньо-наукового процесу, що потребує постійного підвищення професійного рівня її працівників. Професійне навчання персоналу спрямоване на опанування сучасних технологій, удосконалення якості бібліотечного обслуговування та відповідність вимогам академічного середовища.

Упродовж звітнього року всі працівники Наукової бібліотеки пройшли навчання на **курсах підвищення кваліфікації «Бібліотекарі закладів освіти» на базі Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти**. Навчання було спрямоване на розвиток і оновлення професійних компетентностей, опанування сучасних підходів до бібліотечно-інформаційної діяльності та впровадження інноваційних сервісів і цифрових технологій в освітній

процес. За результатами опанування теоретичного матеріалу та виконання практичних завдань фахівці бібліотеки отримали відповідні сертифікати.

Окрім проходження курсів підвищення кваліфікації, у Науковій бібліотеці організовувались різноманітні заходи для підвищення професійного рівня та розширення світогляду працівників.

Міжуніверситетські заходи для бібліотек ЗВО м. Миколаєва

У 2025 році Наукова бібліотека НУК імені адмірала Макарова – методичний центр бібліотек ЗВО м. Миколаєва – організувала та провела **VIII Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Університетська бібліотека: сучасний формат освітньо-наукової діяльності в період глобальних викликів»**, присвячену 105-річчю заснування Наукової бібліотеки НУК.

Вперше захід відбувся у змішаному форматі та об'єднав понад 130 учасників – керівників та провідних фахівців бібліотек закладів вищої освіти України, фахівців публічних бібліотек, науковців, викладачів, архівістів, музейників і видавців з різних регіонів України. У межах конференції були представлені змістовні доповіді та виступи з актуальних питань бібліотечної, наукової та освітньої сфер. Також було презентовано практичний досвід і теоретичні напрацювання співробітників Наукової бібліотеки НУК.

Конференція стала ефективною платформою для професійного спілкування, обміну напрацюваннями, налагодження співпраці та вироблення інноваційних підходів до подальшого розвитку бібліотек ЗВО м. Миколаєва. *(Детальніше – у розділі звіту «Наукова діяльність. Організація та проведення науково-практичних конференцій»).*

Матеріали науково-практичної конференції розміщені на сайті Наукової бібліотеки у розділі «Наукова діяльність», підрозділ «Конференції.Семінари» <https://lib.nuos.edu.ua/> та в Інституційному репозитарії НУК: <https://eir.nuos.edu.ua/home>.

Також, у звітному році для бібліотечних фахівців було проведено:

- майстер-клас «Штучний інтелект: ідеї для використання в бібліотечній практиці»;
- заняття в рамках «Школи інноватики» на тему «Сучасні форми популяризації книги та читання. Букток»;
- годину фахівця «Медіаграмотність як складова професійної компетентності бібліотекаря».

З метою підвищення професійних компетентностей протягом року бібліотечні фахівці брали дистанційну участь у професійних заходах бібліотечної спільноти України та зарубіжжя (форма участі — слухач), зокрема в науково-практичних конференціях, семінарах, вебінарах і тренінгах, організованих науковими та освітніми установами;

- X Міжнародна конференція «University Library at a New Stage of Social Communications Development». Тема конференції 2025: «Бібліотеки ЗВО: прогнозована трансформація чи бурхлива невизначеність?» Наукова бібліотека Українського державного університету науки і технологій, м. Дніпро (отримано сертифікати);

- XXVIII Всеукраїнська онлайн науково-практична конференція, присвячена 195-річчю Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка «Короленківські читання 2025». «Бібліотеки, архіви, музеї в умовах війни», Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка, м. Харків (отримано сертифікати);

- IV Міжнародна конференція «Відкрита наука та інновації в Україні 2025», у межах Міжнародного тижня відкритого доступу 2025 та відзначення 90-річчя заснування Державної науково-технічної бібліотеки України, Державна науково-технічна бібліотека України, м. Київ (отримано сертифікати);

- XIV Всеукраїнська онлайн-школа бібліотечного журналіста «Штучний інтелект у бібліотечних медіа: тренд чи необхідність?» – Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка, Харківське обласне відділення (філія) ВГО Українська бібліотечна асоціація, м. Харків (14 фахівців НБ отримали сертифікати);

- XV Львівський міжнародний бібліотечний форум «Бібліотека: довіра і відповідальність», м. Львів;
- X науково-практична онлайн-конференція «Бібліотечна справа у сучасних інформаційно-комунікативних процесах: тенденції та перспективи», з нагоди 450-річчя заснування Острозької академії, Наукова бібліотека Національного університету «Острозька академія», м. Острог;
- VI науково-практична інтернет-конференція «Бібліотеки і суспільство: рух у часі і просторі», присвячена 105-річчю Наукової бібліотеки Харківського національного медичного університету, Наукова бібліотека Харківського національного медичного університету, м. Харків (отримано сертифікати);
- Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Пам'ятки писемності та культури: вивчення, збереження, популяризація», Одеська національна наукова бібліотека, м. Одеса;
- щорічна конференція «Українська бібліотечна асоціація. Сила спільноти», ВГО Українська бібліотечна асоціація, м. Київ;
- XII міжнародна науково-практична конференція «Сучасна бібліотечно-інформаційна безперервна освіта: майбутнє твориться сьогодні», ВГО Українська бібліотечна асоціація, м. Київ;
- Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Педагогічна спадщина Василя Сухомлинського в контексті професійної освіти: міждисциплінарний вимір», Навчально-науковий педагогічний інститут ім. В.О. Сухомлинського НУК імені адмірала Макарова, м. Миколаїв;
- X Всеукраїнська школа методиста «Методична служба бібліотеки: досягнення, виклики та можливості», методичний відділ НБУ імені Ярослава Мудрого, м. Київ;
- круглий стіл «Українська бібліотечна асоціація: 30 років спільноті», ВГО Українська бібліотечна асоціація, м. Київ;
- зустріч активу Секції університетських бібліотек УБА з керівником університетської бібліотеки Боннського університету Ulrich Meyer-Doeringhaus;
- інтенсив-майстерня для працівників бібліотек ЗВО проєкту CAELUM (Erasmus+) «Університетські бібліотеки проти дезінформації: роль, виклики, рішення у воєнний час» (University libraries vs. Disinformation: role, challenges, solutions in wartime), Наукова бібліотека Українського державного університету науки і технологій, м. Дніпро.

Крім того, **фахівці бібліотеки долучалися до серії вебінарів і тренінгів**, організованих компанією Clarivate, Державною науково-технічною бібліотекою України та іншими науковими установами:

- **Серії вебінарів від Clarivate:**
 - «Робота над дисертаціями»
 - «Ефективне дослідження за допомогою ШІ: як Web of Science підтримує інновації»
 - «Досліджуйте, аналізуйте та будьте на крок попереду: Картування дослідницького ландшафту за вашою темою»
 - «Дисертація без кордонів: як відкритий доступ змінює академічний ландшафт»
- **Серії вебінарів від Державної науково-технічної бібліотеки України**
 - «Постійні ідентифікатори і навігація в глобальному науковому просторі»
 - «Від видання до видимості: сучасні стандарти наукового журналу»
 - «Як потрапити у DO AJ і кроки до успіху для відкритих наукових журналів»
 - «План управління даними: від ідеї до втілення. Сучасні цифрові застосунки на допомогу»
 - «Research4Life в Україні: партнерство для науки та розвитку»
 - «Академічна доброчесність та етика наукових досліджень в епоху відкритої науки»
 - «Відкрита наука: мета, завдання та принципи. Основні принципи FAIR даних у життєвому циклі наукового дослідження»
- **Вебінар від Карпатського національного університету імені Василя Стефаника**

➤ «Штучний інтелект і академічна доброчесність: як не переступити межу дозволеного»

• **Вебінар від Навчально-наукового інституту журналістики спільно з Державною науковою установою «Книжкова палата України імені Івана Федорова»**

➤ «Особливості ідентифікації українських наукових серіальних видань у системі ISSN в умовах воєнного стану»

• **Вебінар від Науково-технічної бібліотеки КПІ ім. Ігоря Сікорського**

➤ «Ідентифікатори як інфраструктура відкритої науки: ORCID, DOI, ROR та інші» (у рамках курсу «Must-have для дослідницької діяльності»)

У День української писемності та мови співробітники Наукової бібліотеки долучилися до участі в загальнонаціональній акції – радіодиктанті національної єдності «Треба жити», що є наймасштабнішим всеукраїнським флешмобом на підтримку української мови та національної єдності.

8.2.2 Методико-консультаційна допомога

Важливим аспектом методичної діяльності є професійна консультаційна допомога. Упродовж року здійснювалася системна методико-консультаційна підтримка бібліотек закладів вищої освіти м. Миколаєва з актуальних питань розвитку бібліотечної діяльності та впровадження сучасних інформаційних технологій.

Консультації надавалися індивідуально та в групах у дистанційному форматі (електронною поштою, месенджерами, телефоном), а також під час очних зустрічей. На сайті бібліотеки постійно оновлювався актуальною інформацією розділ «Бібліопрофі», зокрема рубрики «Корисні ресурси для бібліотечних фахівців», «На допомогу плануванню», «Система підвищення кваліфікації», «Професійні ресурси».

Протягом року за методичною допомогою звернулись більше 35 фахівців бібліотек, що входять до складу МО та бібліотек-філій університету. Серед питань, які найчастіше цікавили колег, можна виділити такі: статистика використання електронних ресурсів; організація віддаленого обслуговування; створення та коригування профілів ORCID, Google Scholar, Scopus, WoS; консультації щодо застосування принципів FAIR-даних, що мають DOI, як новий показник у звіті МОН; інвентаризація фондів; списання і перерозподіл літератури; облік електронних видань; аналіз показників роботи бібліотеки, підготовка річних планів і звітів та інші.

8.3 Аналітична діяльність

Протягом 2025 року підготовлено аналітичні матеріали загального характеру:

• «Звіт про роботу Наукової бібліотеки за 2024 рік»; «Звіт про роботу методичного об'єднання за 2024 рік»;

• «Таблиця основних статистичних показників роботи Наукової бібліотеки за 2024 рік»;

• «Таблиця основних статистичних показників роботи бібліотек-філій НУК за 2024 рік»;

• «Зведена таблиця основних статистичних показників роботи бібліотек ЗВО м. Миколаєва, що входять до складу МО, за 2024 рік»;

• «План засідань Ради методичного об'єднання на 2025 рік»; «План роботи Наукової бібліотеки НУК на 2025 рік»;

• «Статистичні показники роботи НБ НУК за 2025 рік» (для Департаменту освіти і науки Миколаївської облдержадміністрації);

• «Звіт про діяльність Наукової бібліотеки НУК імені адмірала Макарова за період 2020-2024 роки».

У звітному році підготовлено аналітично-оглядові матеріали про діяльність Наукової бібліотеки НУК та бібліотек ЗВО м. Миколаєва, які входять до складу МО, а саме:

• «План проведення заходів системи підвищення кваліфікації працівників бібліотек ЗВО, які входять до складу МО, на 2025 рік»;

- «Аналітичний огляд роботи бібліотек ЗВО м. Миколаєва, які входять до складу МО, за 2024 рік»;

- Інформація до «Звіту про діяльність ректора НУК ім. адм. Макарова за 2025 рік».

8.4 Розробка та оновлення організаційно-розпорядчої та регламентуючої документації

Протягом року здійснювалася робота з розробки організаційно-розпорядчої та регламентуючої документації, зокрема:

- Для подальшої трансформації НБ НУК розроблено «**Стратегію розвитку Наукової бібліотеки Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова на 2026–2030 роки**». Стратегія визначає стратегічні пріоритети й ключові напрями діяльності Бібліотеки з урахуванням її потенціалу та сучасних викликів і передбачає впровадження принципів відкритої науки й адаптацію до глобальних трендів, зокрема цифровізації, розвитку штучного інтелекту та зростання ролі даних у науково-освітньому середовищі. Стратегія затверджена Вченою Радою університету (протокол №11 від 28.11.2025) та введено в дію наказом ректора від 09.12.2025.

- Оновлено «**Правила користування Науковою бібліотекою НУК імені адмірала Макарова**», що регламентують порядок обслуговування користувачів і доступ до бібліотечних ресурсів із урахуванням упровадження сучасних цифрових сервісів та інформаційних технологій.

8.5 Відвідування бібліотек, професійна співпраця

Професійні виїзди, відвідування бібліотек міста та участь у презентаціях книжок сприяють професійному розвитку бібліотечних фахівців і впровадженню кращих практик у бібліотечну діяльність. У звітному році співробітники Наукової бібліотеки брали участь у низці заходів, організованих міською та обласною бібліотеками.

Центральна бібліотека ім. М. Л. Кропивницького ЦБС для дорослих м. Миколаєва:

- участь у презентації фотоальбому «Хроніки Миколаєва 2022»;
- участь у презентації виставки портретів письменників Миколаївщини «Намалой, художнику, поета у розкриллі юного чола» (в рамках фестивалю «Вештанка на Бузі»);
- участь у поетичному перфомансі за віршами Д. Кременя (в рамках фестивалю «Вештанка на Бузі»);
- участь у зустрічі-інтризі «Андрій Кокотюха. Мене не візьмете» (в рамках фестивалю «Вештанка на Бузі»);

Обласна універсальна наукова бібліотека:

- участь у презентації книги Є. Горбурова «Леонід Шараєв: життя без прикрас»;
- участь у презентації книги Л. Охріменко «Оскар»;
- участь у циклі зустрічей «Від міста наречених – до міста сильних жінок»;
- участь у VII читацькій конференції «Нові імена у сучасній українській літературі»;
- участь у книгознавчій студії «Книги-шедеври: бібліотечно-мистецький діалог про історію книгодрукування»;
- участь у краєзнавчій віртуальній екскурсії «Миколаїв. Подорож в минуле від Миколи Аркаса»

9. Робота Методичного об'єднання бібліотек ЗВО м. Миколаєва

У 2025 році відбулися зміни у складі методичного об'єднання бібліотек закладів вищої освіти м. Миколаєва. У зв'язку з реорганізацією Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського та його приєднанням до Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова бібліотека університету також увійшла до складу Наукової бібліотеки НУК імені адмірала Макарова.

Наразі до Методичного об'єднання входять чотири бібліотеки провідних ЗВО міста:

- Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова (НУК ім. адм. Макарова);

- Миколаївського національного аграрного університету (МНАУ);
- Чорноморського національного університету імені П. Могили (ЧНУ ім. П. Могили);
- Миколаївського інституту права Національного університету «Одеська юридична академія» (МІП НУ «ОЮА»).

Пріоритетними напрямками діяльності методичного об'єднання у звітному році були:

- робота бібліотек ЗВО з оптимізації та актуалізації бібліотечних фондів;
- удосконалення сервісів бібліотек для забезпечення якісного та оперативного обслуговування користувачів у режимах онлайн та офлайн;
- робота бібліотек ЗВО з підвищення публікаційної активності науковців вишів, організації доступу користувачів до електронних наукових баз даних;
- підвищення рівня інформаційної, цифрової, медійної грамотності та академічної доброчесності в академічному просторі ЗВО;
- виявлення, вивчення, узагальнення та поширення інноваційного досвіду роботи;
- підвищення професійної компетентності фахівців бібліотек ЗВО;
- розвиток професійних контактів та взаємодія з бібліотеками інших систем та відомств.

9.1 Робота Ради методичного об'єднання.

Дорадчим органом Методичного об'єднання бібліотек ЗВО є Рада. Її засідання проводилися щоквартально на базі Наукової бібліотеки НУК імені адмірала Макарова. У 2025 році на засіданнях Ради було розглянуто такі питання:

I кв.

1. Затвердження плану роботи МО на 2025 рік.
2. Інформаційні ресурси бібліотеки: підтримка науки, освіти, досліджень.

II кв.

1. Проблемні питання актуалізації документних фондів у бібліотеках МО.
2. Підтримка принципів відкритої науки.

III кв

1. Вирішення організаційних питань та участі бібліотек Методичного об'єднання у науково-практичній конференції «Університетська бібліотека: сучасний формат освітньо-наукової діяльності в період глобальних викликів».
2. Наповнення інституційних репозитаріїв та статистика використання електронних ресурсів.

IV кв.

1. Консультації щодо підготовки річних звітів та планів бібліотек ЗВО.
2. Проблемні питання у діяльності бібліотеки ЗВО.

Протягом року обговорювалися поточні питання діяльності бібліотек ЗВО, які входять до МО, висвітлювалися інноваційні аспекти у роботі.

9.2 Комплексні масові заходи бібліотек МО

Наукова бібліотека Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

- майстер-клас «Лялька-мотанка – сила традицій»;
- пізнавальна краєзнавча подорож «Наш край легендою і славою овіяний»;
- літературно-мистецька візитівка «Стежками творчості генія»;
- літературний дайджест «Знаменитий. Великий. Геніальний» (до 190-річчя від дня народження Марка Твена);
- презентація творчого проєкту «Чому я залишився в Україні?»;
- інтелектуально-інформаційна година «День Європи – свято миру і єдності»;
- зустріч з відомим українським письменником-мариністом Антоном Санченком;

- інформаційна година «Здоровий спосіб життя – це актуально».

Бібліотека Миколаївського національного аграрного університету

- круглий стіл «Формування екологічної свідомості у студентів-аграріїв»;
- урок екологічних знань «Вода як основа життя: раціональне використання ресурсів у сільському господарстві».

Бібліотека Чорноморського національного університету імені Петра Могили

- комплексний інтерактивний захід до Дня міста «Місто, яке я люблю»;
- цикл заходів «Весна починається з Кобзаря», який включав виставку-інсталяцію «Парад Кобзарів»;
- літературний квест «Вивчай підказки – розгадай книгу» (до Всесвітнього дня книги та авторського права);
- інтерактивна вікторина «Знавець Alma mater» (до дня народження університету).

Соціокультурні заходи, які проводили бібліотеки, відвідували співробітники бібліотек-членів методичного об'єднання.

10. Професійне партнерство

Бібліотеки ЗВО України:

- Наукова бібліотека Українського державного університету науки і технологій;
- Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»;
- Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Національного університету ім. Т. Г. Шевченка;
- Наукова бібліотека Національного Університету «Києво-Могилянська академія»;
- Наукова бібліотека Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова;
- Наукова бібліотека Харківського національного університету радіоелектроніки;
- Наукова бібліотека Хмельницького національного університету.

Бібліотеки ЗВО м. Миколаєва:

- Бібліотека Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова (НУК);
- Бібліотека Миколаївського національного аграрного університету (МНАУ);
- Бібліотека Чорноморського національного університету ім. П. Могили (ЧНУ);
- Бібліотека Миколаївського навчально-наукового інституту права Національного університету «Одеська юридична академія» (МННІП НУ «ОЮА»).

Обласні і міські бібліотеки:

- Миколаївська обласна універсальна наукова бібліотека;
- Миколаївська обласна бібліотека для юнацтва;
- Центральна бібліотека ім. М. Л. Кропивницького ЦБС для дорослих м. Миколаєва;
- Центральна міська бібліотека для дітей ім. Ш. Кобера і В. Хоменка ЦБС м. Миколаєва;

Громадські професійні організації:

- Українська бібліотечна асоціація;
- Миколаївська обласна бібліотечна асоціація.

11. Бібліотечна рада і участь громадськості у діяльності бібліотеки

Упродовж звітнього року засідання бібліотечної ради проводились два рази на рік. Було обговорено «Звіт про роботу бібліотеки за 2024 рік» і затверджено «План роботи бібліотечної ради на 2025 рік». До діяльності Наукової бібліотеки активно долучилися ректорат, адміністративно-господарча частина, Центр інформаційних технологій, керівники інститутів та факультетів та голова профспілкового комітету співробітників НУК. Їхня підтримка сприяла розв'язанню технічних і господарських питань, зокрема під час реорганізації бібліотечного фонду.

Спільно з кафедрами та громадськими організаціями університету організовувалися соціокультурні заходи, що проходили як дистанційному, так і в традиційному форматі.

12. Використання комп'ютерних технологій у бібліотечних процесах

Діяльність бібліотек закладів вищої освіти спрямована на максимально якісне задоволення інформаційних потреб користувачів як у навчальній, так і у науковій діяльності шляхом надання необмеженого, вільного доступу до бібліотечних, національних та світових ресурсів. Наукова бібліотека є одним з основних підрозділів ЗВО та виконує роль інформаційного центру. Головна ознака сучасної бібліотеки ЗВО – максимально повна орієнтація на потреби користувача. Тому сучасна бібліотека потребує максимальної автоматизації бібліотечних процесів, що веде до прискорення процесів обробки інформації, внесення даних та збільшення можливостей в обслуговуванні користувачів, дозволяє поетапно позбавити фахівців бібліотеки рутинної праці, а користувачам – створити ефективний та комфортний сервіс з пошуку інформації.

В 2025 році бібліотека університету в своїй роботі використовувала 16 персональних комп'ютерів (НБ – 14, філії – 2); 2 принтера, які знаходились в НБ; 6 багатофункціональних пристроїв (НБ – 4, філії – 2).

У звітньому році у бібліотеці було 16 автоматизованих робочих місць (НБ – 14, філії – 2); з них: АРМів для співробітників було 14 (НБ – 12, філії – 2); АРМів для користувачів у 2024 році – 1 в НБ. Кількість комп'ютерів, які мають доступ до мережі Інтернет – 14 (НБ – 12, філії – 2), у тому числі для користувачів – 2 в НБ. Кількість копіювально-розмножувальної техніки дорівнювала 8 (НБ – 6, філії – 2).

Детальніше у розділі: **1.4. Цифрові активи Наукової бібліотеки: створення, формування, організація доступу.**

13. Матеріально-технічна база

Загальна площа приміщень бібліотеки складає 4017,9 квадратних метрів, з них площа Наукової бібліотеки (НБ) – 3 473,7 м², філій – 544,2 м². Із загальної кількості площа для зберігання фонду – 2 328 м² (НБ – 1 976,8 м², філії – 351,2 м²).

Площа для обслуговування користувачів дорівнює 1 395,5 м² (НБ – 1 202,5 м², філії – 193 м²).

Капітального ремонту потребують 2 931,6 м² НБ (84% від її загальної площі). Площа приміщень НБ, які перебувають в аварійному стані, становить 2 214,2 м² – (64% від її загальної площі).